

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Movedtrækkene
af
Nygræskens Saerkjender.

Indbrydelsesskrift
til
den aarlige offentlige Examen
i
Metropolitanskolen
i September 1826.

Af

N. Lang Nissen,

Dr. Phil. og Mag. Art., Professor og Rector Scholæ, Ridder af Dannebroggen.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Høstrup Schulz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Metropolitanskolen d. 10de Septbr. 1826.

Til S. T. Hr. Professor Knud Lyhne Rahbek, Ridder af Dannebroggen.

Kjære Ben!

I det jeg, i den Alder og især i den Embedsalder, jeg har naact, stundom og hyppigere end før kaster et Blik tilbage over min ikke korte Vandring paa Skoleslivets Bane, kunde det ikke være andet end at mit Øje der ogsaa maatte møde Dig, kjære Rahbek! Og det har medt Dig der, som en Saadan, hvem det gjør Hjertet vel at møde; thi Du staaer der paa min Vej som en Mand, hvis Navn skænker mig idel reen og ublandet Tilfredsstillelse. Jeg behøver ei at sige Dig, at det især er Din Function, som Medlem af den til Skolevæsenets Forbedring, under den ødle Hertug af Augustenborgs Präsidium, gjennem en Række af Aar virkende Commission, der frembyder mig som Skolemand dette Mode; og meget skulde det glæde mig, om jeg heller ikke behøvede at sige Dig, at jeg ikke har glemt den ødle Velvillie, hvormed Du i denne Egenstak, under Navn af at søge mit, den Ungres, Bekjendtskab, som een af dem, Du vidste at være af høje Vedkommende udseet til at betroes en Virkekreds i det Forsøg til Skolereformens Udførelse, som 1797 begyndtes, hvorum pars aliqua sui, værdigede at skænke mig Dit og at tilbyde mig Dit Venstak, og at jeg aldrig skal glemme den staansomme Bedsmimmelse og det opmuntrende Bisald, hvormed Du da baade selv vurderede og tolkede mig Dine Collegers Bedsmimmelse af mine ringe Bestræbelser for at opfylde de mig betroede Kaldspligter.

Det har da ikke manglet mig paa Grindringer om Forhold i mit Liv, som det har glædet mig at staae i til Dig, saa kjære for mit Hjerte, at jeg vel maatte føle mig tilsyndet til det Ønske, at kunne paa værdig Maade offentlig bevidne Dig min Høiagelse og Hengivenhed; men jeg skulde vel have maattet bie endnu længe med at bringe Dig denne min Hylding, dersom jeg skulde have ventet paa at finde dertil en Gave, Dig værdig. Naar jeg derfor nu voer i en Tilegnelse at byde Dig denne lille Afhandling om Nyegræskens Soved-Særkjenster som et Vidnesbyrd om disse mine Foelser for Dig, saa er det vist nok i

alt Fald Din gamle Interesse for vore communia studia og for Skolevæsenet i Almindelighed, jeg derved lægger fuldt Beslag paa; dog ogsaa min Troe paa Sandheden af den heilige Thaarupske Linie:

af Vennehaand en ringe Skjønk behager,
som opmuntrer mig dertil; men fremfor alt haaber jeg derfor Undskyldning af Dig
formedelst en Grindring, som er mig alt for behagelig til at den ei skulde have
rundet mig i Tanker under min Syslen med dette Emne, og som saa ganske til-
hører Dit Huus, at jeg ikke har kunnet overxtale mig til at forbigaae den her med
Taushed eller uden i det mindste indirecte at bringe Din ødle Hustrue min Tak
for denne Grindring. Sagen er nemlig denne.

Det var ved et Besog i Dit venlige Bakkehuus for en 13 Aar siden, at
jeg traf sammen med den unge Grev Lunzi fra Zante, og, formedelst den
Interesse, hans Person, som fed Graefer, indgjod mig, kom med ham paa Tale
om cet og andet Nyegræskens Udttryk, der tildrog sig min Opmærksomhed saaledes,
at jeg yttrede, hvor kjørt det vilde være mig, om vi havde havt en nyegræsk Bog
ved Haanden. Da hentede Din Hustrue og overleverede mig fra sin egen Bogs-
hylde det Nye Testamente paa Nyegræsk, og, da hun ei var bleven fremmed for
den Interesse, Sagen havde for mig, tog fra nu af Deel i vor Samtale, og
læste med os i Bogen i al Stilhed, og, skjondt det var det Sprog, om hvilket det
saa tidt hed: graeca sunt, non leguntur, forraadte mig, heelt vel at forstaae
det, vi læste. Og var Din Hustrue saaledes den Første, der har ladet mig mod-
tage en nyegræsk Bog i min Haand.

Du seer da, kære Ven! hvorledes ogsaa denne Grindring om en behagelig
Overrasselse i Dit Huus staaer i Forbindelse med denne Tilskrift, som du bedes at
modtage med samme hjertelige Godhed, hvorpaa Du har givet mig saa mange og
saa kære Beviser.

Din hengivne Ven

N. L. Nißsen.

§. 1.

Ligesom det græske Folk i politisk Henseende efterhaanden nedfandt fra en hei Grad af Frihed og Magt, indtil det til sidst, undervunget af en Horde af vilde Barbarer, udslettes af Nationernes Tal, saaledes gif det Det ogsaa i viden-
skabelig Henseende, at Oplysning og Videnskab efterhaanden forsvandt hos det, for at give Plads for Morke og Uvidenhed. Og det herlige Sprog, hvis Mindesmærker igjennem Narhundreder bevaredes som Gjenstand for hele den dannede Verdens Beundring, gif det ikke bedre; fra den høieste Grad af Ud-
dannelse gif det, ved successivt at vanslægte fra dets oprindelige og eiendom-
melige Charakteer, stedse mere og mere tilbage, indtil det naaede den Fordær-
velse, i hvilken det i vore Dage, da Folkets Kamp for at gjenvinde sin tabte
Frihed begyndte at tildrage sig alle ødle Menneskers Deeltagelse, befandtes.

§. 2.

De Afsvigelser, hvorved det græske Sprog saaledes efterhaanden van-
slægtede fra sin gamle Reenhed og Skjønhed, begyndte allerede fra Alexander
den Stores Tid, da Nationens politiske Selvstændighed ophørte og Alexan-
drias Opbyggelse gav Verdenshandelen en ny Gang, og visse sig da i den
macedoniske og alexandrinske Dialect, i hvilken den saakaldte septuagientaviral
Oversættelse af det gl. Testamente er streeven; ligesom den saakaldte hellenistiske
Dialect, (d. e. det græske Sprog, saaledes som det modificeredes ved at tales
af andre Landes, f. Ex. Syriens, Egyptens o. a. Landes ugræske Beboere)
gjenkendes i det Nye Testamentes og Kirkefædrenes Sprog. En endnu
større Indflydelse paa Sproget havde det, at Constantinopel i det 4de Sec.
e. C. F. blev Hovedstaden for det østlige Rom. Rige, og Hovedsædet ei alene
for en romersk Keiser, men ogsaa for den græske Litteratur, hvorved ogsaa mange

latiniske Ord og Sprogformer indblandedes deri. Dog var det først ved Konstantinopels Indtagelse af Tyrkerne i det 15de Sec., at Sprogets Fordærvælse fuldendtes ei alene ved den Mængde af tyrkiske og italienske Ord, hvormed det opfyldtes formedelst Folks Forbindelse med Tyrkerne, som Landets Herrer, og med de italienske Friskater, Genua og Venetian, formedelst Handelen, der blev det undertrykte græske Folks eneste Tilflugt, men ogsaa ved mangfoldige for Sprogets sande Aaland aldeles fremmede Elementer, som Nyegrækernes Slovhed og slaviske Esterlignelse af andre vesteuropæiske Nationers Sprog havde ladet indflyde i Samme til Forvanskelse af Sprogets eiendommelige Charakter saavel i Henseende til Ordenes Boining som Udtrykkets Bendinger.

§. 3.

Det er med alt dette en stor Markværdighed, at see dette Sprog saaledes fra den heieste Grad af lingvistisk Uddannelse vanskægtet indtil den største Fordærvælse; thi saaledes maa nødvendigen det nyegræske Sprog vise sig for enhver Kjender og Under af det gammelgræske Sprog, eftersom dets hele Skikkelse nuomstunder er. Men selv denne vanskægtede og fordærvede Skikkelse, hvori Nyegræsken endnu fremtræder, kan ei andet end med den største Interesse tiltale enhver Oldgræskens Kjenders Hjerte. Hertil kommer, at der i det nyegræske Sprog endnu ere, ved Siden af mangfoldige barbariske, fremmede, Ord, der have indtrængt sig i Sproget i vore Dage, og af nye Modificationer af gammelgræske Ord, mange Levninger af det gamle græske Sprog tilbage uden al Forandring, og en stor Deel af det gamle Sprogs Boningsformer, jevnsides med nye, beholdte, samt at der især i nyere Tider have været og ere mange herlige og oplyste Maend, der, ligesom Krigere og Statsmaend arbeide paa Nationens politiske Gjenfødsel og Udrivelse fra Slaveriets Lanter, saaledes have stræbt og stræbe at oplive Bidenskabelighed og at rense det nyegræske Sprog fra de Uhumskheder, med hvilke det under Aarhundreders Tyrannie er blevet belemret, og at føre det tilbage til det gamle Sprogs Skjonhed.

Det er mit Ønske, at gjøre Kjendere af det gammelgræske Sprog bestendte med denne Sprogets nuværende Skikkelse, og, ved at udhæve dens for-

nemste Egenheder, at sætte dem i stand til, ved Hjælp af et Lexicon, at forståe et nyegræss Skrift. Ved en fort Udsigt over Nyegræssens Bestanddele i Almindelighed, en Udgivelse af de vigtigste Forandringer i Declinations- og Conjugations-Formerne, og nogle nyegræske Læsestykker til practisk Anvendelse heraf, haabes denne Hensigt opnaaet.

Udsigt over Nyegræssens Bestanddele.

§. 4.

Det nyegræske Sprog er egentlig en Blanding af det gammelgræske Sprogs Egenheder, som endnu findes i de mere dannede Grækernes Tale og Skrifter (da disse altid have det gamle Sprogs Mynster for Øie, hvortil de sege at nærme det nyere Sprog), og af de Altvigelser derfra, som ved Aarhundreders Hård have faaet Magt over Sproget i vore Dage, men som dog fornemmeligen here hjemme i den ringere Almues Tale og det almindelige Omgangssprog. Og, hvad saaledes Sprogets lexicalste Væsen angaaer, da ere dets Bestanddele følgende:

- 1) nyedannede græske Ord, med hvilke Sproget efterhaanden er blevet foreget, eller, om man vil, beriget, men som dog tildeels bruges kun i Hverdagsslivet og det almindelige Sprog. Saadanne Ord ere f. Ex. *πηγαίνω*, jeg gaaer, *διαβάζω*, jeg læser; ligeledes *τὸ ρεόν*, Vand, *τὸ ράσι*, Biin (af *ράσις*); men for saadanne Ord, maa der dog markes, at de mere Dannede iblandt Nyegrækerne; der kunde ansees som et Slags Purister, i den ædlere og heiere Stil bruge de rene og ægte gammelgræske Ord: *ὕδωρ* og *οἶνος*; til denne Classe kunne endnu henregnes saadanne nyedannede fremmede Ord, med græsk Form og Endelse, som ligefrem ere optagne i Nyegræssen fra det tyrkiske, italienske, franske, latiniske eller andre Sprog, hvilke Ord ensten ei kunne undværes i officielle Benævnelser af Embeder og Værdigheder, f. Ex. *ο πασᾶς*, Pascha, *ο Ἀγας*, Algaen, *τσοκος*, en Tyrk, *τραχέω*, bringer een til at gaae over til Mahomedanismen, bliver Tyrk, *ο πατᾶς*, Præst, *παπαδέω*, bliver Præst, eller, hvis

(1*)

de kunne undværes og erstattes ved gammelgræske Ord, seges efterhaanden udryddede af Sproget, som fremmede for dets Væsen, e. g. ὁ γηρεούλης for σωτηρός, ὁ μπαρμπέρος, *) en Barbeer, (Ἄσπευς) af det ital. il barbiere, hvilket sidste Slags Ord ere for det nyegræske Sprog fremmede Skud af samme Slags som franske og tydiske Ord, der, vel fordum mere end nu, men endnu alt for meget, bruges i Fleng i Danske Tale og Skrift;

- 2) nyedannede Former af gammelgræske Ord, omidannede alene ved en Forandring i Endelsen, e. g. η ἐλπίδα, η μητέρα, τὸ παιδί, f. η ἐλπίς, η μητήρ, ὁ παῖς (τό παιδίον);
- 3) gammelgræske Ord, som uden al Forandring ere beholdte i Nyegræsken, og saaledes fælleds baade for det nye og gamle græske Sprog, e. g. ὁ ἄνθρωπος, η ἀρετή, hvilke Ord endnu bruges af alle Nyegræske uden Forskjel, Dannede og Lærde saavel som Udannede og Mørde;
- 4) gammelgræske Ord, der ei kunne betragtes saaledes som fælleds for Nyegræsken med Gammelgræsken, fordi de bruges nuomstunder alene, og det endda ei altid, i den høiere og ædlere Stil, og altsaa, om de end stundom forekomme i denne Stilart, dog bruges sjeldnere i Sproget, e. g. ὁ ἄνοι, i det alm. Liv ὁ ἀέρας, η ἀΐς, alm. η ἀγρα, η γία f. ἀγία, hvorhen og kunne hensores de ovenanførte Ord οἶνος og ὕδωρ.

§. 5.

Om saadanne Sprogets Bestanddele kan et Lexicon give Oplysning. Imidlertid vil det, da det paa en vis Maade characteriserer Nyegræsken som Sprog og Folket i Sproget, ikke mangle Interesse, med et Par Ord nærmere

*) Det hører til Nyegræskens Egenheder i dens Orthographic, at i mange fremmede eller aldeles nyedannede Ord μτ bruges til at udtrykke b, saasom μπεούλη, Berlin, μπαβάρι, Bayern, μπεζার, Bazar, Τορβ, Μάρκεδ, ὁ μπούρτζης, (tyrkisk f. βαρέους) en Farver; saaledes ντ til at udtrykke d i slige Ord, som τὸ ντιβάνη, Divanet.

at oplyse den under 2) angivne Ordclasse af nyedannede Former, som er alene en ny Modification eller Omdannelse af gammelgræske Ord, i nogle Exempler af saadanne Substantivformer.

§. 6.

Nyegræske synes saaledes, i Omdannelsen af gammelgræske Ord, at elste Endelsen α , ι og $\epsilon\zeta$. Til Exempler paa denne Forkærlighed for Endelsen α ville vi lade os nære med at anføre endnu følgende Substantivformer, nemlig: $\eta \; \delta\gamma\alpha$ f. $\ddot{\alpha}\varepsilon\zeta$, $\eta \; \varphi\lambda\epsilon\beta\alpha$ f. $\varphi\lambda\epsilon\psi$, en $\Lambda\alpha\tau\epsilon$, $\Psi\upsilon\sigma\alpha\alpha\epsilon$, $\eta \; \lambda\alpha\mu\pi\alpha\delta\alpha$ f. $\lambda\alpha\mu\pi\alpha\dot{\alpha}$, $\eta \; \varphi\delta\alpha\mu\alpha\delta\alpha$, $\kappa\lambda\log\alpha\beta\alpha$, af $\varphi\delta\alpha\mu\alpha\delta\alpha$, $\eta \; \ddot{\delta}\alpha\eta\alpha\delta\alpha$ f. $\ddot{\delta}\alpha\eta\alpha\dot{\delta}\alpha$, $\eta \; \gamma\nu\alpha\alpha\alpha$, f. $\gamma\nu\eta\eta$, $\eta \; \epsilon\iota\alpha\alpha\alpha$ f. $\epsilon\iota\alpha\alpha\dot{\alpha}$, $\dot{\alpha}$, $\eta \; \chi\eta\alpha$, f. $\dot{\alpha}$, $\eta \; \chi\dot{\eta}\alpha$, $\eta \; \nu\alpha\alpha\alpha$ f. $\eta \; \nu\dot{\varepsilon}\alpha$. Som Exempler paa denne samme Forkærlighed for Endelsen ι i Substantiver anføre vi følgende Ordformer, nemlig: $\tau\ddot{\omega} \; \beta\delta\dot{\iota}\delta$ f. $\dot{\alpha} \; \beta\ddot{\varepsilon}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \chi\dot{\varepsilon}\dot{\iota}\delta$, f. $\eta \; \chi\dot{\varepsilon}\dot{\iota}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \delta\epsilon\nu\delta\alpha\dot{\iota}\delta$ f. $\delta\epsilon\nu\delta\alpha\dot{\iota}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \sigma\kappa\dot{\iota}\delta$ f. $\eta \; \sigma\kappa\dot{\iota}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \lambda\iota\beta\dot{\iota}\delta$ f. $\lambda\iota\beta\dot{\iota}\delta$, Eng, $\tau\ddot{\omega} \; \pi\delta\dot{\iota}\delta$ f. $\pi\ddot{\varepsilon}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \psi\dot{\iota}\delta$ (eg. $\dot{\alpha}\psi\dot{\iota}\delta$) f. $\dot{\alpha}\psi\dot{\iota}\delta$. Fisst, hvorved det ikke er overslodigt at bemærke, at denne Endelse paa ι i $\alpha\delta\dot{\iota}\delta$, $\alpha\dot{\iota}\delta$, $\alpha\dot{\iota}\delta$ o. f. v. egentlig er ikke andet end en Forkortelse af $\iota\alpha\alpha$ i gammelgræske Ord, i hvilke denne Endelse udtrykker en Formindskelse, og danner saaledes Diminutiver, men uden at denne Diminutiv-Bemærkelse beholdes i de nyegræske Ord, altsaa $\tau\ddot{\omega} \; \beta\delta\dot{\iota}\delta$ f. $\beta\delta\dot{\iota}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \chi\dot{\varepsilon}\dot{\iota}\delta$, f. $\chi\dot{\varepsilon}\dot{\iota}\delta$, $\tau\ddot{\omega} \; \mu\acute{\alpha}\dot{\iota}\delta$, eg. $\dot{\alpha}\mu\acute{\alpha}\dot{\iota}\delta$ f. $\dot{\alpha}\mu\acute{\alpha}\dot{\iota}\delta$, Die, $\tau\ddot{\omega} \; \sigma\kappa\dot{\iota}\delta$ f. $\sigma\kappa\dot{\iota}\delta$. Merkeligere er endnu Nominativendelsen $\epsilon\zeta$ i saadanne Ord, assidte af gammelgræske Ord af den 3die Declin., deels derved, at $\Lambda\epsilon\epsilon$. Plur. synes at ligge til Grund for Nominativformen i Nyegræsken i disse Ord, deels derved at samme Analogie synes med at Zoie at kunne anvendes paa Endelsen $\omega\tau\alpha\epsilon\alpha$ i Activets Præs. Partic., om man saa vil kalde denne Form, og ikke hellere med nogle Grammatici Gerundium, hvorom i den paradigmatiske Fremstilling noget mere; og ville derfor nogle Exempler her være saa meget mindre overslodige, saasom: $\dot{\alpha} \; \lambda\dot{\alpha}\nu\gamma\alpha\delta$ f. $\dot{\alpha} \; \lambda\dot{\alpha}\nu\gamma\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \beta\alpha\dot{\iota}\delta\epsilon\alpha\delta$ f. $\beta\alpha\dot{\iota}\delta\epsilon\alpha\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \mu\dot{\iota}\nu\alpha\delta$ f. $\dot{\alpha} \; \mu\dot{\iota}\nu\alpha\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \beta\dot{\iota}\chi\alpha\delta$, Hoste, f. $\dot{\alpha} \; \beta\dot{\iota}\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \mu\dot{\iota}\nu\alpha\delta$ f. $\mu\dot{\iota}\nu\alpha\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \chi\epsilon\mu\dot{\iota}\nu\alpha\delta$ f. $\chi\epsilon\mu\dot{\iota}\nu\alpha\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \sigma\omega\tau\alpha\epsilon\alpha\delta$ f. $\sigma\omega\tau\alpha\epsilon\alpha\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \pi\alpha\tau\alpha\epsilon\alpha\delta$ f. $\pi\alpha\tau\alpha\epsilon\alpha\dot{\varepsilon}$, $\dot{\alpha} \; \gamma\dot{\iota}\gamma\alpha\epsilon\alpha\delta$ f. $\gamma\dot{\iota}\gamma\alpha\epsilon\alpha\dot{\varepsilon}$, ligesom ogsaa

ἀρχωντας, πλάιωντας, f. ἀρχων, πλάιων o. f. v. Ogsaa here herhid saadanne nyedannede fremmede Ord, som ø μάσωρας (af det italieniske il maestro) Mester.

§. 7.

Det vil tildeles ogsaa af de ansorte Exempler sees, at Nygræferne, af et Slags Magelighed eller Slevhed, omdanne de gammelgræske Ord ved Apocopet og Abbreviationer, som gjøre disse Ord for Oldsprogets Kjender næsten aldeles ukjendelige. Saaledes τὸ μάτι f. ὄμματιον, τὸ φίδι f. ὄφιδι, ὄφιδον f. ὄφις; saaledes ogsaa, men dog kun i daglig Tale, σὸν, σὶν, σὸν, f. εἰς τὸν, εἰς τὴν, εἰς τὸ, μέ hyppigen ogsaa i Skriftsproget for μετὰ, νά ligesaa f. ἵνα, af hvilke Forkortelser den forstnævnte ved Sammendragelse af Präpos. εἰς med de derpaa følgende abbrevierede personlige Pronomer τὸν, τὴν, τὸ, f. ἀυτὸν ic., frembragt ved en Skjødesleshed, lig det tydste Sprogs: zur Stadt f. zu der Stadt, og formedelst Udtalens Hurtighed, saameget mere fortjener at mærkes, som det er i denne Sammensmeltelse af Präp. εἰς med τὴν, at Etymologien til det tyrkiske Navn Stambul maa sognes som en Abbreviation af εἰς τὴν πόλιν, ἐς τὴν πόλιν, σταύρπολ, σαμπολ, da ν foran π udtales som μ.

§. 8.

I Forbindelse med disse Bemærkninger om Nygræfvens Afsigelse fra Oldgræken ved Modificationer i Ordenes udvortes Form, der, sjældt jeg har indstrenket mig til Exempler herpaa, tagne af Substantivernes Ord-classe, ikke ere førre i andre Ordklasser, især Berberne, troer jeg det her at være Stedet at bemærke en Afsigelse i Ordenes indvortes Væsen, som vel er mindre hyppig, men derfor ikke mindre mærkelig, i det nogle ægte og rene gammelgræske Ord forekomme i Nygræfven i en aldeles anden Betydning end i Oldsproget, hvis oprindelige Bemærkelse i saadanne Ord i Nygræfven er tabt. Jeg vil herpaa alene anfore til Exempel blandt Berberne κάμυνο, jeg gjør, facio, (i gammelgræsk, jeg arbeider mig træt) e. g. κάμυνο προ-

σευχην, preces facio; *πειράζω*, jeg foruroesliger, driller, sollicito, (i gammelgræst, jeg frister, sætter paa Prøve); *γεννῶ* (*γεννάω*) f. *τίκτω*, jeg føder, pario, (i gammelgræst, jeg avler, gigno); hvortil maaskee fortjener at henregnes den Besynderlighed, at det gammelgræske *πῦρ* ikke er i Nyegræsken brugeligt uden i den høiere Still, men at dersor bruges i det almindelige Livs Sprog *η φωτία* (*φῶς*).

§. 9.

Bed Indskydelse af et enkelt Bogstav eller andre Bogstavforandringer have nogle oprindeligen ægte og rene gammelgræske Verber faaet et ligesom nyt Udseende, som dersor ei heller bor her være uomtalt, naar f. Ex. *φέρω* bruges for *φέρω*, *πέρω* for *πέρω*, *περάω*, *τρίβω* f. *τρίψω*, *κόβω*, *κόψω* for *κόπτω*, *ῥάβω*, *ῥάψω* f. *ῥάπτω*. Ligeledes blive en stor Mængde Verber, som oprindeligen ere sammensatte med Præpositionen *ἐξ* f. *ἐκ*, (ved en Metathesis, *ξε* f. *ἐξ*, hvorved tillige i Verba, der begynde med en Vocal, fremkommer en Correption), noget ukjendelige ved første Dickast, saasom *ξεπίπτω*, f. *ἐκπίπτω*, *ξαλέιβω* f. *ἐξαλέιβω*, jeg affaffer, udrydder.

§. 10.

Jeg vil nu skride til at udpege nogle af de vigtigste Forandringer og Afsigeler, som forekomme i Nyegræsken, i Declinations- og Conjugationsformerne, og vil derved gaae frem efter den i Grammatikerne sædvanlige Orden i Henseende til Ordklassernes Folge.

§. 11.

1. Om Artiklen.

Foruden den bestemte Artikel, *ὁ*, *ἡ*, *τό*, hvis Declination er i det ædlere Sprog lig den gammelgræske, medens det almindelige Livs Hverdags-sprog har for Nom. Pl. *ἷμ*. *ἥ* f. *ᾶτ*, og Accusativ sammeests *ταῖς* for *τὰς*, bruger Nyegræsken Talordet *εἰς*, *μια*, *ἐν* ogsaa som den ubestemte Artikel, hvis Declination er følgende:

M.	Fem.	N.
N. ἔνας	μία	ένα
G. ἔνος (ogsaa ἔνθ)	μιᾶς	ένος (ένθ)
D. ἔνι	μιᾷ	ένι
A. ἔναν	μιάν	ένα.

§. 12.

2. Om Numerus og Casus i Almindelighed:

Dualis er i Nygrækernes Sprog aldeles usædvanlig.

Dativus findes vel brugt i den høiere Stil og i Ord, som enten ere reengammelgræske eller afledte af gammelgræske Ord, men den er i det almindelige Livs Sprog saa godt som ikke til, men man bruger der i dens Sted Genitiv eller Accusativ eller Prepos. eis med Acc., e. g. γράφω τὸν ἀδελφὸν eller τῷ ἀδελφῷ eller eis τὸν ἀδελφόν, jeg skriver til min Broder; ἔδωσα τὸν ἀδελφόν σας τῷ γράμματι (eller eis τ. ἀ. σ.) jeg har givet Deres Broder Brevet; eis τὴν Ἰνδίαν θρησκευόν δύο φορές (sædv. φοράς) τὸν χρόνον, i Indien høster man 2 Gange om Året. Dog have mange dannede Nygrækere begyndt at indføre denne Casus i Skriftsproget, ligesom den ogsaa i Hverdagsslivets Sprog er vedbleven at bruges i Breve i Overførster.

§. 13.

3. Om Declinationen.

a. 1ste Declination.

I det almindelige Liv og Hverdagssproget finder her den allerede ved Artiklen berørte Afvigelse Sted, at Nom. Plur. ender paa *αις* for *αι*, og ligesaa Acc. Pl. paa *αις* for *αι*; dog er dette mest Udfældet i nyedannede Ord eller saadanne, som ere deriverede af gammelgræske Ord med en forandret Endelse, e. g. η περισερά, αἱ περισεράις, τὰς π., f. αἱ περισεράι, τὰς περισεράς, η ἐλπίδα, η ὄρνιθα, Nom. og Acc. Plur.

αἱ ἐλπίδαις, f. ἐλπίδαι, ταῖς ὄφριθαις, f. τὰς ὄφριθας.*). I den heiere Stil er den gammelgræske Form den brugelige.

En egen Form have i denne Declin. nyedannede Ord paa $\tilde{\epsilon}$, som $\eta \lambda\omega\tau\tilde{\epsilon}$, (i $\lambda\lambda\omega\tau\tilde{\epsilon}\eta$), Gen. $\tau\tilde{\eta}s \lambda\lambda\omega\tau\tilde{\epsilon}s$, Acc. $\tau\tilde{\eta}v \lambda\lambda\omega\tau\tilde{\epsilon}v$, videre paa $\tilde{\alpha}\epsilon$, $\eta\epsilon$, $\epsilon\epsilon$, som:

ο ψωμᾶς, Bageren, ο παπετζῆς, **)	Skoemager, ο λελές, Vibehoved.
Gen. $\tau\tilde{\epsilon}$ ψωμᾶ, $\tau\tilde{\epsilon}$ παπετζῆ,	τ $\tilde{\epsilon}$ λελέ, &c.
Nom. og οἱ } ψωμάδες, ***)	παπετζήδες,
Acc. Plur. τ $\tilde{\epsilon}$ s	λελέδες.

Efter ψωμᾶς gaaer ο πασάς, ο Αγάς.

b. 2den Declination.

Da Ordene paa os og ov i deres Declination stemme overens med Gammelgræske Former, saa ville vi her alene bemærke, at efter Formen paa ov gaae de nyedannede saa Substantiver (Neutra) paa o, blot at Endelsen er o for ov, e. g. τὸ καπέλο, en Hat.

Til denne Declination henhøre de nyedannede Substantiver paa ι , som ere i Grunden blot forkortede Former af Endelsen $\iota\sigma\nu$, e. g. τὸ αμάξι f. αμάξιον, Vogn, τὸ σπίτι f. σπίτιον eg. ὁσπίτιον (hospitium) Huus, τὸ νύχι f. ὀνύχιον (cūrūs), hvilke Ord blot i Hverdagsselskabet simpelere Sprog bruges saaledes forkortede, men i den adlere Skrive-maade faae Endelsen $\iota\sigma\nu$ tilsejet, og Declineres aldeles som gammelgræske Ord paa $\iota\sigma\nu$.

c. 3die Declination.

I det heiere og adlere Sprog ere de gammelgræske Former her almindeligvis Declinationsnorm. De fornemmste Afvigelser ere de nyedannede Ord

*) Saadanne nyedannede Ord have i Acc. Sing. Formen lig Nomin. e. g. την ἐλπίδα f. ἐλπίδαν, η μητέρα, την μητέρα.

**) Ellers paa nyegræske ιποδηματάς. π. er et tyrkisk Ord.

***) Efter denne Form here altsaa disse Ord i Plur. til den 3die Declination.

a) paa $\alpha\zeta$, som ere deels afledte fra det gammelgræske, deels ganske nedenmede, f. Ex. $\bar{\delta}$ πατέρας, $\bar{\delta}$ μάσωρας, b) paa σιμον, som ere Neutra, og komme af Verber, som γράψιμον, Skrift. Naar disse Ord, hvis Declination bedre, og i det ædlere Sprog altid, følger den rene gammelgræske Norm, declineres efter Nygræsens Viis og det almindelige Sprogs Bedragt, som dog ikke vel stær uden i det laveste Folks Tale og Sprog, da er deres Beiningsform følgende:

Sing.	Sing.
N. $\bar{\delta}$ μῆνας	$\tau\bar{o}$ γράψιμον
G. $\tau\bar{e}$ μῆνα	$\tau\bar{e}$ γραψίματος
Acc. $\tau\bar{o}\nu$ μῆνα, μῆναν	$\tau\bar{o}$ γράψιμον
Voc. \bar{o} μῆνα.	\bar{o} γράψιμον.
	Plur.
N. $\bar{o}\iota$ μῆναδες, μῆναδοι	$\tau\bar{a}$ γραψίματα
G. $\tau\bar{a}\nu$ μηνάδων	$\tau\bar{a}\nu$ γραψίματων.
Acc. $\tau\bar{e}\varsigma$ μῆναδες, μῆναδες	som Nom.
Voc. \bar{o} μῆναδες, μῆναδοι.	som Nom.

Til denne Declination hører endnu, som ovenfor anmerket til 1ste Declination, Pluralisformen af nogle Mandshenvenelser paa $\alpha\zeta$ og $\eta\zeta$, hvilke i Sing. høre til 1ste Declination, saasom: $\bar{\delta}$ πάπας, Paven, $\bar{\delta}$ παπᾶς, en Præst, $\bar{\delta}$ φῆγας, rex, $\bar{\delta}$ δεκᾶς, dux, Plur. πάπιδες, παπάδες, φῆγάδες, δεκάδες. φῆγাস og δεκᾶς declineres i den ædlere Stil φῆξ, φῆγός, δέξ, δεκός. $\bar{\delta}$ κόμης, comes, Greve, Gen. κόμητος ic. hører ogsaa herhid.

d. Om Adjektivernes Declination.

Hvad der er sagt ved Substantivernes Declination i Henseende til Endelsen $\alpha\iota\varsigma$ i Nom. Plur. Fem. f. $\alpha\iota$, og i Acc. og Voc. Plur. Fem. for $\alpha\iota$ og $\alpha\iota\varsigma$, gjælder ogsaa om Adjektiverne sammesteds, e. g. καλᾶς f. καλᾶι og καλᾶς; men ogsaa i Henseende til disse hører denne Afsigelse alene til det simpelere Livs Sprog, hvorimod i den højere Stil bruges καλᾶι og

καλάς. I det almindelige Liv bruges saaledes stedse Formen *μεγάλος*, *μεγάλο*, *μεγάλον*, *μεγάλε* f. *μέγας*, *μέγα*, som hører til den ædlere Stiil.

§. 14.

4. Om Adjektivernes Comparationsformer.

Den samme Maade, som Oldgræsken betjener sig af til at danne Comparativ og Superlativ, nemlig ved Endelsen *τερος* og *τατος*, finder ogsaa Sted i Nyegræsken; men denne Form tilhører dog egentlig blot den mere dannede Stiil og de mere Dannedes Tale. Den i Oldgræsken undertiden brugelige Omskrivning ved *μᾶλλον* (magis), lagt til Positiv, udtrykker Nyegræsken ved *πλέον* istedetfor *μᾶλλον*, og forsaavidt kan dens Udtryksmaade ei blive anstændig; men dette bliver i høi Grad Ulfeldet, naar i det almindelige Liv og Omgangs-Sproget Superlativ sædvanligvis dannes ved dette *πλέον*, lagt til Comparativ, og desuden den bestemte Artikel foran Samme, e. g. *πλέσιος*, *πλέον πλέσιος* (f. *πλεσιώτερος*), ὁ *πλέον πλεσιώτερος* (f. *πλεσιώτατος* eller *πλεισον πλέσιος*, *μάλισα πλέσιος*), en aabenbar Esterligning af den franske Dannelsesmaade af Comparisonerne ved plus og le plus; f. Ex. ὁ *πλέον πλεσιώτερος πραγματευτής*, den rigeste Kjebmand. Det er kun i den ædlere Stiil, at den gammelgræske Superlativ paa *ωτατος* bruges. Og paa samme Maade er det kun i den høiere Skrivemaade, at Sammenlignings-Partiklen end udtrykkes enten ved *η* eller det andet Sammenligningsleds Genitiv, hvilken Forbindelse i Nyegræsken i Almindelighed udtrykkes enten ved *από* med Accusativ, eller ved *παρα* saaledes: *αὐτὸς ἐιναι* (εῖτι) *πλεσιώτερος από τὸν ἀδελφὸν το* (end hans Broder), eller *παρα ὁ ἀδελφὸς το* (ligesom: i Sammenligning med Broderen).

§. 15.

5. Talordene.

Nogle af disse blive i Nyegræsken ved en stark Sammendragelse noget forandrede i Form, og derved lidt ukjendelige; de skulle derfor her nævnes, saa-
(2*)

som *Cardinalia*, τριάντα (*τριάκοντα*, 30), σαράντα (40) (*τεσσεράκοντα*), πενήντα (50), ἕξηντα (60), ἑβδόμηντα (70), ὅγδιντα (80) (*ογδοήντα*), ἑνενήντα (90), ligeledes af *Ordinalia* συραχοσὸς f. *τεσσαρακόσος*, den 40de.

Brof udtrykkes i Nygræssten ved Ordentallene saaledes: ἔνα πέμπτον, $\frac{1}{5}$, τὸ δέκατον, den. $\frac{1}{10}$, hvilken Form paa øtor i det sædvanlige Livs Sprog beholdes, f. Ex. ἔνα δεκαπεντάτον, $\frac{1}{15}$, f. ἔνα δέκατον πέμπτον, ἔνα εἰκοσάτον, $\frac{1}{20}$, f. εἴκοσόν το. En halv, $\frac{1}{2}$, udtrykkes ved ἡμίου eller μισὸν e. g. τέσσαρα φέντια καὶ μισον, $4\frac{1}{2}$ 蒲.

De adverbiale Talord i det gammelgræske Sprog, paa οντις, til at udtrykke Gange, gives i Nygræssten, ligesom i Dansken, ved Substantiverne φορὰ eller βολὴ, e. g. μίαν φορὰν, een Gang, χίλιαις φοραῖς (βολαῖς) 1000 Gange.

Dagstimerne udtrykker Nygræssten ved *Cardinalia* med undersorteret ὥρα, e. g. μία(κτυπτα) den slæer eet, ἀτι τρεῖς(κτυπτο) den slæer 3.

§. 16.

6. Om Pronomina.

Ufwigelerne i Nygræssten ere fornemmeligen følgende:

a) I de personlige Pronomer

1 Pers. Sing. Acc. ἐμένα f. ἐμέ.

— Plur. Gen. (Dat.) og Acc. μᾶς f. (ἡμῖν), ἡμᾶς.

2 Pers. Sing. Nom. ἐσύ f. σὺ.*)

— Accus. ἐσέ og ἐσένα f. σέ.

— Plur. Nom. ἐσεῖς f. ὑμεῖς.

— Gen. (Dat.) og Acc. σᾶς og ἐσᾶς f. (ὑμῖν), ὑμᾶς.

*) I Tistale til en Person bruges af Nygræssterne i Almindelighed, paa hvem det vestlige Europas Sæder ingen Indflydelse have haft, ligesom de gamle Grækere og Romere, 2 Pers. Sing., og kun til Personer af meget høj Rang. 2 Pers. Plural. — De høiere Stænder eller de mere Dannede blandt disse have antaget det øvrige Europas Skit, af Høflighed at bruge Plur. e. g. ἡνεκτατε, ὅτι ὁ B. ænædare, har Æ hørt, at B. er død?

3 Pers. *ávtov̄s* og *ávtov̄n* i det almindelige Liv f. *ávt̄s* og *ávt̄n* af *ávt̄s*.

Jevrigt betjene Nyegrækerne sig i Casus obliqui af det forkortede Pron.

τ̄s (*τ̄o*) *τ̄ov* f. *ávt̄e*, *ávtov̄*,
τ̄ηs (*τ̄i*) *τ̄iν* f. *ávt̄ηs*, *ávt̄iν*,
τ̄ων (*τai*s) *τ̄es* f. *ávt̄ων*, *ávt̄s*,
τ̄ων (*τai*s) *τ̄is* f. *ávt̄ων*, *ávt̄as*,
τ̄à f. *ávt̄a*.

Det gammelgræske *ἐγώ ἀντὸς* hedder i Nyegræksen *ἐγώ μόνος με* eller *ἐγώ ὁ ἴδιος με* eller *ἀντὸς με*, (paa Ærte i Archipelagus *ἐγώ ἀτὸς με*) jeg selv, i Femin. *ἐγώ μόνη με*,

σὺ ἀντὸς hedder *ἐσύ μόνος σε*, *μόνη σε*,
ὁ ἀντὸς hedder *ἀντὸς μόνος τε*,*)
ἡ ἀντὴ hedder *ἀντὴ μόνη της*; og saaledes
ἥμεῖς μόνοι μας, vi selv,
ἕσεῖς μόνοι σας, I selv,
ἀντὸι μόνοι των, de selv.

Det Reflexive personlige Pron. i Oldgræsten *ἐμάντε*, *σεάντε*, *ἴαντε*, som endnu bruges i den højere Stil, gives i Nyegræksen i det almindelige Livs Sprog ved disse Former:

1 Pers.

Sing.

Gen. *τ̄s* *ἴαντε* *με*

Acc. *τ̄ov* *ἴαντον* *με*

Plur.

Gen. *τ̄s* *ἴαντε* *μας*

Acc. *τ̄ov* *ἴαντον* *μας*

2 Pers.

Sing.

Gen. *τ̄s* *ἴαντε* *σε*

Acc. *τ̄ov* *ἴαντον* *σε*

Gen. *τ̄s* *ἴαντε* *σας*

Acc. *τ̄ov* *ἴαντον* *σας*.

*) Kan ogsaa i Nyegræksen hede: *ὁ ἴδιος με* eller *ἀντὸς ὁ ἴδιος*, han selv.

3 Pers. Sing.

	Masc.	Fem.	Neutr.
Gen.	$\tau\tilde{\sigma}$ ē. $\tau\tilde{\sigma}$	$\tau\tilde{\sigma}$ ēauτē $\tau\tilde{\eta}\varsigma$	$\tau\tilde{\sigma}$ ē. $\tau\tilde{\sigma}$
Acc.	$\tau\tilde{\sigma}\nu$ ēauτōv $\tau\tilde{\sigma}\nu$	$\tau\tilde{\sigma}\nu$ ēauτōv $\tau\tilde{\eta}\varsigma$.	$\tau\tilde{\sigma}\nu$ ēauτōv $\tau\tilde{\sigma}\nu$.
Plur.			
Gen.	$\tau\tilde{\sigma}$ ēauτē $\tau\omega\nu$ (v. $\tau\tilde{\sigma}\varsigma$) [*]	$\tau\tilde{\sigma}$ ēauτē $\tau\omega\nu$ (v. $\tau\alpha\varsigma$) [*] v. $\tau\alpha\varsigma$) [*]	$\tau\tilde{\sigma}$ ēauτē $\tau\omega\nu$ (v. $\tau\alpha$) [*]
Acc.	$\tau\tilde{\sigma}\nu$ ēauτōv $\tau\omega\nu$ (v. $\tau\tilde{\sigma}\varsigma$) [*]	$\tau\tilde{\sigma}\nu$ ēauτōv $\tau\omega\nu$ (v. $\tau\alpha\varsigma$) [*] v. $\tau\alpha\varsigma$) [*]	$\tau\tilde{\sigma}\nu$ ēauτōv $\tau\omega\nu$ (v. $\tau\alpha$) [*]

Til Oplysning tjene følgende Eksempler, nemlig:

ὅμιλῶ μὲ (μετὰ) τὸν ἑαυτὸν μή, jeg taler med mig selv.

Af ubestemte Pronomina mærkes i Nyegræsken følgende Afsigelser i Formen, nemlig:

For $\tau\tilde{\sigma}\varsigma$, nogen, $\tau\omega\varsigma$ (Gen. $\tau\omega\tilde{\sigma}\varsigma$) o. s. v. eller $\kappa\acute{a}ποιος$, $\sigma\alpha$, $\sigma\omega\nu$, hvilket sidste Ord $\kappa\acute{a}ποιος$ ogsaa bruges i Pluralis f. $\acute{e}\nu\omega\iota$.

For $\pi\acute{a}\varsigma$ er $\acute{o}\lambda\omega\varsigma$ sædvanligere, e. g. $\acute{o}\lambda\omega\varsigma$ d. e. $\pi\alpha\pi\tau\epsilon\varsigma$.

For $\acute{e}\nu\omega\iota$ bruges $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\nu\omega\iota$, v. $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\iota\varsigma$, v. $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\acute{e}\nu\omega\iota$ (Femin. $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\acute{e}$ $\mu\acute{a}$ ($\kappa\acute{a}\mu\acute{m}\iota\alpha$), Neut. $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\acute{e}$ $\acute{e}\nu\alpha$, $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\acute{e}\omega\alpha$), sammensat af Pron. indecl. $\kappa\acute{a}\theta\acute{e}\acute{e}$, enhver, og $\acute{e}\nu\omega\iota$, $\mu\acute{a}$, $\acute{e}\nu\alpha$.

For $\acute{e}\delta\acute{e}\iota\varsigma$ bruges $\kappa\acute{a}\nu\acute{e}\nu\omega\iota$, v. $\kappa\acute{a}\nu\acute{e}\iota\varsigma$, $\kappa\acute{a}\mu\acute{m}\iota\alpha$, $\kappa\acute{a}\nu\acute{e}\omega\alpha$, ingen, med tilføjet Nægtelsespartikel $\delta\acute{e}\nu$ (d. e. $\acute{e}\delta\acute{e}\nu$, $\delta\acute{e}$).

b) Possessive Pronomina.

Til at udtrykke Eiendomsbegrebet bruger Nyegræsken ligesom det gammelgræske Sprog Genitivet af de foranførte personlige Pronomina, $\mu\omega\tilde{\nu}$, $\sigma\tilde{\sigma}$, $\tau\tilde{\sigma}$, $\tau\tilde{\eta}\varsigma$, $\tau\tilde{\sigma}\nu$, $\mu\tilde{\sigma}\varsigma$, $\sigma\tilde{\sigma}\varsigma$, $\tau\omega\nu$, e. g. $\acute{o}\acute{a}\delta\acute{e}\lambda\omega\tilde{\sigma}\varsigma$, Eders Broder.

^{*}) Maar dette $\tau\tilde{\sigma}\varsigma$, $\tau\alpha\varsigma$ ($\tau\tilde{\sigma}\varsigma$), $\tau\alpha$ her anføres f. $\tau\omega\nu$, da ses det let, at det er et Hjælpemiddel til at adskille Genus, som det almindelige Livs Sprog betjener sig af. Gen. $\tau\omega\nu$ er aabenbart rigtigere.

De egentlige adjektiviske possessive Pronomer, det gammelgræske Sprogs: ἐμὸς, σὸς, ἐὸς, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος, bruges i Nygræsken ej i det almindelige Livos Sprog, og selv i den ædlere og heiere Stil meget sjeldent. Ifølgedesfor disse adjektiviske possessive Pronomer, naar de staae absolute, bruger Nygræsken det Adjektivum ἑδικὸς, η, ον, med tilføjet Genitiv af de personlige Pronomer, saasom:

ο ἑδικὸς με

— με

— της, της, τη

— μας

— σας

— των. e. g. ὅντος ο δέλος εἶναι (ἐσίν) ο ἑδικὸς με, denne Træl er min; αὐτὸ τὸ ἄλογον (ο ἵππος) εἶναι τὸ ἑδικὸν με, denne Hest er min, ligesom: min egen, da Adj. ἑδικὸς synes at være dannet af det gammelgræske *ἰδιος*, *ἴδιος*, egen, proprius.

c) Demonstrative Pronomer.

Nygræsken har her, ifølgedesfor *ἄτος*, *ἄυτη*, *τέτο*, Formen *τέτος*, *τέτη*, *τέτο* eller *ἐτέτος*, *ἐτέτη*, *ἐτέτο*.*)

d) Relative Pronomer.

Ifølgedesfor det gammelgræske Relativ ος, η, ο; som sjeldent eller aldrig bruges, har Nygræsken ο ὀποῖος, η ὀποῖα, τὸ ὀποῖον, qvi, qvæ, qvod, som ej maa forveles med οποιος, οποια, οποιον, som bruges til at udtrykke det gammelgræske οὗτος, ητις, οτι. I Dmgangssproget bruges ogsaa den udeclineerlige Pronominalform οπε i Nom. og Acc. for alle kjen, e. g. η γυναικα, οπε (for τὴν ὀποιαν) ιδια, den Kvinde, som jeg saae.

*) For *touētos*, talis, har Almunesproget Formen *tētōtos*, e. g. *ēras tētōtos*, en Saadan.

- e) Interrogativet *tis*, *ti* bruges endnu i Nygræsken, dog i Omgangssproget i dets Sted sædvanligere: *ποῖος*, *πόια*, *ποῖον* eller *ποῖος*, *ποῖα*, *ποῖον* e. g. *tis ēivai autōs*; *ποῖος ēivai autōs*; hvem er han? (hvem er det?) *ποῖος ἀπὸ ἐκείνες τος ἀνθρώπους ēivai (ēsiv)* Ø uðelphōs cas; hvem af disse Personer er din (deres) Broder?

§. 17.

7. Verbum.

- a) Nygræsken mangler Mediums Form, hvis Betydning deri udtrykkes, ligesom i Latinen, ved Passivum eller ved reflexive Pronomer, sejede til Verberne i Activum.

Dualis bruges ej heller i Verba, saa lidt som i Nomina.

- b) Ligeledes mangler deri, naar undtaget et Par fra Oldgræsken beholdte former, saasom *γένοιτο*, en egen Form for Optativ, som udtrykkes ved Conjunction med Tillæg af saadanne Partikler, som bemærke et Ønske, som *εἴδε*, eller *ἄμποτε*, *ἄμποτες*, *ἄμπτ. να* (d. e. *īva*), (formodentlig sammensat af *εἰν πότε*, si, utinam). Dette *ἄμποτες* bliver i Omgangssproget forkortet til *ας*.

Conjunction har altid Partiklen *vā* (*īva*) foran sig.

Infinitiv bruges i Nygræsken ikke paa den sædvanlige Maade som Object for et andet Verbum, men alene naar det staaer som Substantiv, og endda kun i den heiere Stil; naar det bruges, seer det med Unvendelse af det gammelgræske Sprogs Form, e. g. *ράψειν*, *ράψαι*. Til at udtrykke den sædvanlige infinitiviske Ordsforbindelse, bruges i Nygræsken *Ψρε* eller *Αλοιστ*. Conjunction, e. g. *τὸ γεγιαζέιν* (at spadsere), *ἔιναι (ēsiv)* *εἰτερότες*. Οὲλεις *να* *νάμην* (f. *ναμεῖν*) vil du gjøre, (ligesom: vil du, at du vil gjøre), *σήμερον* *ἔνα γεγιάντι*, en Spadseretur, *μαζὺ με* (med mig)?

Participium har i Nygræsken en egen Form, paa *ωντας* for *ων*, e. g. *ράψωντας* (f. *ράψων*) skrivende, i det jeg (du, han) skriver, som er en indeclinable Form, der synes dannet af Acc. Plural. af den gam-

melgræsse Form, ligesom *χειμωνας* f. *χειμων*, hvorom er talt ovenfor S. 5. Denne Form kaldes af nogle Grammatikere Gerundium; den gammelgræsse Construction af dette Particip og Formen paa *ων* bruges i Nyegræsken kun i det ædlere Sprog.

- c) Tempora i Nyegræsken ere blot følgende, med de Afgiveller i Flexionen, som det almindelige Livs Sprog har antaget og som bruges ved Siden af den gammelgræsse Form, der endnu foretrækkes i den højere Stil.

A. Activum.

- α) Præsens Indicativ, hvis 3 Pers. Plur. endes paa *στι*, e. g. *φιλῶν* f. *φιλῶσι*, de kysse, hvilken Bemærkelse alene er vedbleven i Nyegræsken heraf.
- β) Imperfectum, som endes paa *α*, og i 1 og 3 Pers. Plur. paa *αιεν* og *αρ* f. *αιεν* og *αρ*, e. g. *ἐφίλενα*, jeg havde elsket, *ηθέλα*, jeg ville.
- γ) Aoristus, som man ogsaa kunde kalde Perfectum, da det i Betydning træder i Sammes Sted, men som dog har saa særdeles megen Lighed i Form med det gammelgræsse Sprogs Aorist, at det ogsaa synes at burde beholde dets Navn. Afgivellerne i Endelsen af 2 Pers. Sing. og 2 Pers. Plur. ere *εσ*, *ετε* for *ας*, *ατε*, som: *ἔγραψα* (*έγραψες*, *έτε*), jeg har skrevet; *ηθέλησα*, jeg har villet, *ἐφίλευσα*, jeg har elsket. Aorist. Imp. Act. har baade Formen paa *ει* og *ε*, e. g. *ράψα* (som Gammelgræsens Aorist. 1 Med.) og *ράψε*.
- δ) Plusquamperfectum har i Nyegræsken den barbariske Markværdighed, at det, iskedetfor at dannes ved en Flexion i selve Verbets Endelse, sammenfæstes, aldeles efter de nyere vesteuropæiske Sprogs Maade, af 2 pers. (af *έχω*) *έιχα*, som Hjælpeverbum, og 3 Pers. Sing. Aorist. Conjunction. af Verbet selv, som et Slags Supinum, e. g. *έιχα φιλένση* (eller *φιλέντει*), jeg havde elsket, *έιχα ράψη* (*ει*), jeg havde skrevet.
- ε) Futurum dannes ligeledes paa samme for Græsken barbariske Maade, ved Sammensætning af *θέλω*, som Hjælpeverbum, og Aorist. Conjunction. af

Verbum selv, hvori dog Endelsen *ei* er sædvanligere end *n*, e. g. θέλω γράψει^{*)} (ψη) jeg vil skrive; θέλω εχει,^{**)} jeg skal have.

Paa samme Maade udtrykkes Fut. conditionale ved Imperf. af θέλω som Hjælpeverbum, e. g. ἤθελα γράψη, jeg vilde skrive.

En anden Dannelsesmaade for Fut. forekommer kun i Hverdagstale, i det almindelige Liv, meget sjeldent i Skriftsproget, nemlig: θὰ (θὲ)^{***}) γράψω, φιλένω, jeg skal (vil) skrive, beværte, θὰ φιλεύεις, θὰ φιλένεσν, (Du skal beværte, De skulle beværte), hvorved er den besynderlige Merkelighed, at denne Form, sjondt kun forekommende i Almuesproget, i Grunden er langt mere regelmæssig, og, paa Forsætningen θὰ nær, aldeles gammelgræsk, og i sine Flexioner, undtagen 3 Pers. Plur., overeensstemmende dermed.

B. Passivum.

Her findes i det almindelige Liv og Hverdagssproget endnu større og flere Afvigesser end i Activ fra den rene og gammelgræske Conjugation, der foretrækkes i den ædlere Stil. De ere følgende:

α) Indicativ Præsens. 1 Pers. Plur. har Endelsen *ομεσθεν* f. *ομεδα*, e. g. φιλενομεσθεν, vi elffes.

β) Imperfectum har i Negativen følgende Endelsær:

Sing.	Plur.
1 Pers. <i>ομεν</i> (ομον)	<i>ομάσθαν</i>
2 Pers. <i>οσεν</i> (σσον)	<i>οσάσθαν</i>
3 Pers. <i>ονταν</i>	<i>ονταν</i> , e. g. ἐγράφομεν, jeg skreves, blev skrevet.

*) Nogle Grammatici forklare denne Form som en Forkortelse af den gammelgræske Fut. Infinit. med hørtastet *v*, altsaa for θέλω γράψειν.

**) Af εχω er Aorist. ubrugelig.

***) En Forkortelse af θέλω.

- γ) Αoristus har Endelsen θηκα, θηκες, θηκε,
θήκαμεν, θήκετε, θηκαν,
e. g. ἐφιλένθηκα, jeg er blevet beværtet, jeg
beværtedes n., f. ἐφιλένθην n.

Ann. Conjunctivet heraf conjugeret i Nyegræsten med den Ufvigelse, at
1 Pers. Plur. og 3 Pers. samme steds heder: *φιλευθῆμεν*, *φιλευ-
θέντες* f. *φιλευθῶμεν*, *φιλευθῶσι*.

- d) Plusquamperfectum dannes analogisk paa samme Maade som i Activum ved *εἰχα* og Norist. Conj. Pass., e. g. *ἔιχα φιλεύθη*, jeg havde været (var bleven) beværtet. Denne Form, som ogsaa skrives *φιλεύθη*, forklares af nogle Grammatici, ligesom det er anmærket ved Activ, som en Forkortelse af det gammelgræske Infinit. Norist. 1 Pass. *φιλευθῆναι*. Mig synes det, da denne Brug af Infinitiv aldeles ikke er i Nygræskens Land, rettere at ansees for en Conjunction, der er elliptisk med udeladt *να*, saaledes at forklares: *ἔιχα φιλένθη*, d. e. *ἔιχα, ήνα φιλευθῶ*, jeg har (det), at jeg blev beværtet, d. e. jeg var bleven beværtet, hvorved rigtigt nok maa oversees den Uregelmæssighed, at Conjunctionen staer i 3 Pers. Sing. for alle Personer. Og paa samme Maade maatte da Fut. *θέλω φιλένθη* forklares elliptisk: *θέλ. φιλ.*, d. e. *θέλω νὰ φιλένθω*, jeg vil, at jeg skal beværtes, d. e. jeg skal beværtes.

e) Futurum dannes analogisk paa samme Maade som i Activum, af Hjelpeverbet *θέλω* og Noristus Conjunction.

Fut. condit. ἡθελα φιλένθη.

Imperativ har i Nygræsten i Noristus Endelsen os, som φιλένεσαι (f. φιλένθητε), der synes en Levning af det gammelgræske *Fut. Medii.*

Participium har deels Præsenz-Formen óμενος fælles for Nyegræsken og Oldgræsken, e. g. φιλενόμενος, deels et Perfectum, som mangler i de evrige Modi, e. g. φιλευμένος, og som er en aabenbar Levning af det gammelgræske Perfectum πεφιλευμένος.

Endnu maa det bemærkes, at i den anden Conjugation*) er For-
men for Imperfectum i Nyegræsken i det almindelige Livs Sprog og
den lavere Stil soe (f. gammelgr. *ov* og nyegr. *ε* i den første Con-
jugation) e. g.

<i>έφιλθσα</i>	<i>έτιμθσα</i> <i>ν.</i>	<i>έδηλθσα</i> <i>ν.</i>
— <i>σες</i>		
— <i>σε</i>		
— <i>αμεν</i>		
— <i>ετε</i>		
— <i>σοιν</i>		

<i>Aoristus conjugeres saaledes:</i>		
<i>έφιλησα, σες, ε</i>	<i>έτιμησα</i> <i>ν.</i>	<i>έδηλωσα</i> <i>ν.</i>
— <i>αμεν, ετε, ον</i>		

§. 18.

Conjugationstabel af Hjælpeverbene *θέλω* og *έχω*.

A. *θέλω.*

Præsens.

Indicativus.		Conjunctivus.	
Sing.	Plur.	Sing.	Plur.
1. <i>θέλω</i>	<i>θέλομεν</i>	(ναι) <i>θέλω</i>	(ναι) <i>θέλωμεν</i>
2. <i>θέλεις</i>	<i>θέλετε</i>	— <i>θέλης</i>	— <i>θέλητε</i>
3. <i>θέλετ</i>	<i>θέλετν</i>	— <i>θέλη</i>	— <i>θέλωτν</i>

Imperfectum.

1. <i>ηθελα</i>	<i>ηθελάμεν</i>
2. <i>ηθελες</i>	<i>ηθελέτε</i>
3. <i>ηθελε</i>	<i>ηθελαν</i>

*) Man antager i Almindelighed 2 Conjugationer, den første for verba barytona, e. g. *ράμψω*, den anden for v. contracta, e. g. *φιλῶ*, *τίμῶ*, *δηλῶ*, af *εω*, *αω*, *οω*. Præs. af *τίμω* har i 1 Plur. *τίμημεν*, 3 Plur. *τίμην*. Conjunctiv Præsens er som i det gammelgræske.

Aoristus.

Indicativus.		Conjunctivus.	
Sing.	Plur.	Sing.	Plur.
1. ἤθέλησα	ἤθελήσαμεν	(νὰ) θελήσω	θελήσωμεν
2. ἤθέλεσες	ἤθελήσετε	— θελήσης	θελήσητε
3. ἤθέλησε	ἤθελησαν	— θελήση	θελήσωσι

Plurøv. ἔιχα θελήσει (η) og Fut. θέλω θελήσει ere ei sædvanlige, til gesom ei heller Imperativ Præsens θέλε af θέλω. Aorist. θελήσαι (θελήσε).

Participium.

θέλωντας.

B. εχω.

Præsens.

εχω, 3 Plur. εχον.

εχω (som gammelgræs).

Imperfectum.

ἔιχα, ἔιχες, ἔιχε, ἔιχαμεν, ἔιχετε, ἔιχαν.

Plurøv. og Aorist. haves ei af εχω.

Futurum.

θέλω εχει

θέλω εχει, θέλησ εχει o. s. v.

θέλεις εχει o. s. v., eller ved Forsætning af νὰ:

νὰ εχω, εις, ει,

εχομεν, ετε, εχεν.

Fut. condit.

ἠθελα εχη o. s. v.

Imperativ εχε.

Participium εχωντας.

§. 19.

1te Conjugation, verba barytona. $\varphi \ i \ \lambda \ e \ \acute{\imath} \ \omega .$

Activum.

Indicativus.

Præsens.

φιλένω. 3 Pers. Plur. φιλένεται.

Conjunctivus.

Præsens.

(να) φιλένω, ης, η, 3 Pers. Plur. φιλένεται.

Imperfectum.

εφιλένα, ες, ε,
— αμεν, ετε, αν.

Aoristus.

ἐφιλένσα, ες, ε, αμεν, ετε, αν.

(να) φιλένσω, ης, η,
αμεν, ητε, εν.

Plusquamperfectum.

ἔιχα φιλένση, ᔍιχες φ., ᔍιχε φ., ᔍιχαμεν φ., ᔍιχετε φ., ᔍιχαν φ.

Futurum.

θέλω φιλένσει, εις φ., ει φ.

θέλω φ., ης φ., η φ.

ομεν φ., ετε φ., θέλεται φ.

αμεν φ., ητε φ., θέλεται φ.

Fut. conditionale.

ηθελα φιλένση ιτ.

Imperativus.

Præsens φιλένε, ετε.

Aorist. φιλένσαι, φιλένσε.

Participium.

φιλένωντας.

Passivum.

Indicativus.

Conjunctivus.

Præsens.

φιλένομαι

φιλενομέσθεν

(να) φιλένωμαι,

φιλένεσαι

φιλένεσθε

ιτ. regelmässigt.

φιλένεται

φιλένονται

Imperfectum.

Indicativus.

Sing. ἐφιλένομεν, οσεν, ονταν. Plur. ἐφιλενομάσθαν, ἐφιλενοσά-
θαν, ἐφιλενονταν.

Aoristus.

Conjunctivus.

ἐφιλένθησα, ονται, ε.

(να) φιλενθῶ, θῆται, θῆται,

— θήκαμεν, ετε, αν.

— θμεν, ητε, εν.

Plusquamperfectum.

ἔιχα φιλένθη, ἔιχες φ., ἔιχε φ. κ.

Futurum.

θέλω φιλένθη, εις φ., ει φ., ομεν φ.

θελω φ., θελησ φ. κ.

ετε φ., θέλεν φιλένθη κ.

Futurum conditionale.

ηθελα φιλεύθη.

Imperativ.

Präsens φιλένθ.

Aorist. φιλένσε.

Participium.

Präsens φιλεύμενος.

Perfect. φιλευμένος.

(f. πεφιλευμένος).

§. 20.

2^{den} Conjugation, verba contracta.

φιλῶ.

τιμῶ.

δηλῶ.

Actiu m.

Indicativus.

Conjunctivus.

Präsens.

φιλῶ

τιμῶ

δηλῶ

3 Plur. φιλεῖν

1 Plur. τιμεῖν

3 Plur. δηλεῖν.

3 Plur. τιμᾶν

Regelmæssig som i det gammelgræske, undtagen 1 Plur. θμεν og 3 Plur. εν.

Imperfectum.

ἐφιλέσσα, σες, σε	ἐτιμέσσα	ἐδηλέσσα
— σαμεν, σετε, αν.	ν.	ν.

Passivum.

Indicativus.

Conjunctivus.

Præsens.

φιλέμαι	τιμέμαι	δηλέμαι	φιλώμαι	τιμώμαι	δηλώμαι
— εῖσαι	— ἄσαι	— οῖσαι	— ἥσαι	— ἄσαι	— οῖσαι
— εῖται	— ἄται	— ἔται			iovrigt efter den gammelgræske Con-
— μεσθεν	— μεσθεν	— μεσθεν			jugation.
— φιλεῖσθε	— ἄσθε	— ἔσθε			
— φιλένται	— μένται	— ἐνται			

Imperfectum.

ἐφιλέμεν	ἐτιμέμεν	ἐδηλέμεν
— ἐσεν	ligeſom	ligeſaa.
— ἐνταν	ἐφιλέμεν.	
— ἐμασθαν		
— ἐσασθαν		
— ἐνταν		

I Øvrigt er denne Conjugation ligesom den første.

§. 21.

Verbum εἰμαι, jeg er (gammelgræske εἰμί).

Indicativus.

Conjunctivus.

Præsens.

Sing.	Plur.	Sing.	Plur.
εἰμαι	εἰμεσθεν (σθα, σθε)	ἡμας	ἡμεσθεν
εῖσαι	εῖσθε	ἡσαι	ἡσθε
εῖναι	εῖναι	ἡναι	ἡνθε

ogsaa som Indicativ, e. g. νά εἰμαι ic.

Imperfectum.

ημεν, *ησεν*, *ητον*, *ημασθαν*, *ησασθαν*, *ητον*.

Futurum.

Indicativ.

- θέλω *ημαι* (*είμαι*)
- εις *ησαι* (*είσαι*)
- ει *ηναι* (*είναι*)
- ομεν *ημεθα* (*είμεθα*)
- ετε *ησθε* (*είσθε*)
- εν *ηναι* (*είναι*).

Conjunctiv.

- θέλω *ημαι*
- ης *ησαι* o. f. v.

Futurum conditionale.

ηθελε *ημαι* (*είμαι*).

Participium.

ώντας.

§. 22.

Om Præpositioner og Adverbier.

Det vil af sig selv bemærkes, at Præpositionernes Styrelse i Nye-græsken er meget simpelere end i Oldgræsken, ligesom ogsaa Brugen af dem forskellig fra Oldgræskens Brug.

Saaledes bruges *ἀπό*, selv i den ædlere Stil, kun med Accusativ istedetfor med Genitiv, e. g.

ὅ Δαρεῖος ἐνικήθηε *ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον*, (f. *ἀπὸ τὸν Αλ.*)

πολλὸι ἀπέθαναν *ἀπὸ φόβου* (f. *ἀπὸ φοβε*).

Ligeledes bruges *ἀπό* i Bemærkelse af Präp. *ἐν*, som ei forekommer uden i den højere Stil, e. g.

*Ἐλαβα ἵνα γράμμα *ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα**, f. *ἐν τῆς Ἑλλάδος*.

Ved Adverbia mærkes, at Endelsen *ει* er i Nye-græsken i det almindelige Livs Sprog sædvanligere end *ως*, e. g. *καλά* f. *καλῶς*; *καλλήτερα*, *καλώτατα* (f. *καλώτερος*, *καλώτατος*). Saaledes ogsaa *ἔλληνικά* f. *ἔλληνιστι*.

§. 23.

De følgende nyegræske Læsestykker forudsætte, at Læseren har gjort sig bekjendt med de i det Foregaaende meddelelte Bemærkninger, og de ville da for enhver, som kender noget til det gammelgræske Sprog, være saa meget lettere at forstaae, som de ere ledsgede af parallelt gaaende gammelgræske Fortolkning; og jeg har dersoer alene tilføjet een og anden Bemærkning til Oplysning af enkelte Udtryk og nyegræske Ord, som desuagtet kunde være mindre tydelige, eller, da jeg ei hos enhver kan forudsætte et nyegræsk Lexicon, ubekjendte. Tovrigt har jeg i Valget af disse Læsestykker, som ere tagne deels af den nedenfor nævnde Kurze vergleichende Grammatik, S. 42, vergleichende Sprachproben, deels af J. A. E. Schmidts Hülfsbuch zur Erlernung der neugriechischen Sprache, S. 213 o. f., fornemmeligen haft Letheden af deres Læsning for Pie; og, da jeg baade i Almindelighed troede det dertil hensigtsmæssigt, og i Særdeleshed med Hensyn til denne Skoles ældre Disciple at kunne formodes, at det saa meget lettere vilde lykkes mig ved denne Lejlighed at give dem en Forståning paa det Nyegræske, naar disse Læsestykker alt forud vare dem bekjendte af de ved Undervisningen i det græske Sprog her brugte Lærebeger, saa har jeg af de fornævnte chrestomathiske Sprogprover troet at burde helst udvalge saadanne Stykker, hvortil Originalerne i Oldgræsken findes i Gedikes græske Lærebog eller andre Beger, som ere almindelig Lecture i vore Skoler.

§. 24.

Gammelgræsk.

Nyegræsk.

I. Indfald af Hierocles.

1. Σχολαστικὸς κολυμβῆν βουλόμενος παρὰ μινδὸν ἐπνίγη ὥμοσεν οὖν μὴ ἄψαθαι ὑδατος, εἰν μὴ πρῶτον μάθῃ κολυμβᾶν.

1. "Ενας ἀναίσθητος θέλωντας νὰ κολυμβήσῃ, ὀλίγον ἔλειψε νὰ πνιγῇ.
"Εκαμε λοιπὸν ¹ ὅρκον νὰ μὴν ἐμβῆ ποτὲ εἰς τὸ νεφόν, ἀν δὲν ² μάθῃ πρῶτα νὰ κολυμβήσῃ.

¹ d. s. s. ἔν.² d. e. ἔδειν, μὴ.

Gammelgræsk.

2. Σχολαστικὸς θέλων τὸν ἵππον αὐτοῦ διδάξαι μὴ τρώγειν πολλὰ, οὐ παρέβαλεν αὐτῷ τροφάς. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ ἵππου τῷ λιμῷ, ἐλεγε· Μέγα ἐξημιώθη· ὅτε γὰρ ἔμαθε μὴ τρώγειν, τότε ἀπέθανεν.

3. Σχολαστικὸς μαθὼν, ὅτι ὁ κόραξ ὑπέρ τὰ διακόσια ἔτη ζῇ, ἀγοράσας κόρακα εἰς ἀπόπειραν ἔτρεψεν.

II. Fabler af Aesopius.

1. Γυνή τις χήρα ὄρνιν εἶχε, καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. Νομίσασα δὲ, ὡς, εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλοι, δις τεξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. Η δ' ὄρνις, πιμελής γενομένη, οὐδὲ ἄπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἤδύνατο.

2. Ἄλωπης μήπω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. Ἐπειτα, τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρό-

Nyegraph.

2. Ἐνας ἀνόητος, ὃποῦ ἥθελε νὰ μάθῃ τό ἄλογόν του νὰ μὴ τρώγῃ πολὺ, δὲν τοῦ ἔδωκε νὰ φάγῃ· ἀφ' οὗ δὲ ἐψόφησε τὸ ἄλογον ἀπὸ τὴν πεῖναν, ἐλεγε· Μεγάλην ζημίαν ἔπαθα, διότι, ὅταν ἔμαθε νὰ μὴ τρώγῃ, τότε ἐψόφησε.

¹ δ. ε. ὁ.

3. Ἐνας παχύδερμος ἀκούωντας, πῶς ὁ κόρακας ζῇ ὑπέρ τὰ διακόσια ἔτη, ἀγόρασεν ἔναν διὰ νὰ δοκιμάσῃ, ἀν εἶναι ἀληθινόν.

I. Fabler af Aesopius.

1. Μία γυναικα χήρα εἶχε μίαν ὄρνιθα, ὃποῦ καθ' ἡμέραν τῆς ἐγένετα ἔνα αὐγόν.¹ Καὶ ἐπειδὴ ἐνόμισεν, ὅτι, ἀν δώσῃ τῆς ὄρνιθος περισσότερον κριθάρι, θέλει γεννήσει δύῳ φοροῖς τὴν ἡμέραν, τὸ ἔκαμεν. Άλλ' ἡ ὄρνιθα ἀπὸ τὸ πολὺ πάχος δὲν ἐδυνήθη πλέον οὔτε ἔνα αὐγὸν τὴν ἡμέραν νὰ γεννήσῃ.

¹ ὕδωρ.

2. Η ἀλωποῦ, ὃποῦ δὲν εἶχεν ἰδεῖ ποτὲ λεοντύρι, ὅταν κατὰ τύχην τὸ ἐσυναπάντησε, τὴν πρώτην φορὰν τόσον ἐφοβήθη, ὃποῦ ὀλίγον δὲν ἀπέθανεν ἀπὸ τὸν φόβον. Τὴν δευτέραν φορὰν πάλιν ὅταν τὸ εἴ-

(4*)

Gammelgræsk.

τερον. Ἐκ τοίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως ἀντοῦ κατευθάρδησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

¹ d. e. ἀλλὰ.

3. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, ποιητῶν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. Πολλής οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ, διελεῖν αὐτοῖς. Ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐν τῶν ἵσων, ἐμλέξαθα τούτους προύτρέπετο. Καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς τὸν ὄνον πατέφαγεν. Εἶτα τῇ ἀλώπεκῃ μερίζειν ἐκέλευσεν. Ἡ δὲ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχὺ τι πατέλιπε. Καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν· Τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιφεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἢ δὲ εἶπεν· ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.

¹ d. e. ὄνος.

² af πιάνω, capio.

⁵ d. e. δ. λ. ἑαυτῆς,

af κύριος, Herr.

³ f. παρεκίνει.

⁶ f. ἀντῆς (αὐτῆς).

⁷ d. f. f. ὄντως.

Nyegræsk.

δεν, ἐφοβήθη ναὶ, ὅμως¹ ὅχι ὡς τὸ πρῶτον. Τὴν τρίτην φορὰν ὅταν τὸ εἶδεν, ὅχι μόνον δὲν ἐφοβήθη, ἀλλὰ καὶ τόσον ἐθάρρευσεν, ὃποῦ² ὑπῆγε καὶ ἐσυνωμίλησε μαζύ³ τον.

² d. f. f. ὄντε.

³ d. e. μετὰ.

3. Ὁ λέων, ὁ γαείδαρος¹ καὶ ἡ ἀλωποῦ ἔκαμαν συντροφίαν, καὶ ἐκβῆναι νὰ μνηγήσωσιν. Ἄφ' οὗ δὲ ἐπίασαν² πολὺ πυνῆγι, ἐπρόσταξεν ὁ λέων τὸν γαείδαρον νὰ τὸ μοιράσῃ. Ὁ γαείδαρος τὸ ἔκαμε τοία ἵσα μερίδια, καὶ ἐπαρακίνει³ νὰ ἐκλέξῃ παθένας⁴. Τότε ὁ λέων θυμωθεὶς ἐπάνω εἰς τὸν γαείδαρον, τὸν πατέφαγεν. Ἔπειτα ἐπρόσταξε τὴν ἀλωποῦν νὰ μοιράσῃ ἐκείνη δὲ τὰ ἔκαμεν ὅλα ἓνα σωρὸν, καὶ διὰ λόγου της⁵ ἐκράτησεν ὀλίγον τι. Καὶ ὁ λέων τῆς⁶ εἴπεν· ὦ πυρὰ⁷ ἀλωποῦ! ποιός σε ἔμιαθε νὰ μοιράζῃς ἔτσι;⁸ καὶ αὐτὴ ἀπενοίθη τοῦ ὄνου ἡ συμφορά.

III. Fortællinger af Elian.

1. Alexander den Store og Apelles.

Ἀλέξανδρος θεασάμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ εἰκόνα ἑαυτοῦ, τὴν ὑπὸ

Ο μέγας¹ Ἀλέξανδρος, βλέπων εἰς τὴν² Ἐφεσον τὴν ἐδικήν του³ εἰκόνη⁴ της⁵ ἑαυτῆς.

Gammelgræst.

Απελλοῦ γραφεῖσαν, οὐκ ἐπήνεσε κατὰ τὴν ὀξίαν τοῦ γράμματος. Εἰσ- αχθέντος δὲ τοῦ ἵππου, καὶ χρε- μετίσαντος πρὸς τὸν ἵππον τὸν ἐν τῇ εἰκόνι, ὡς πρὸς ἀληθινὸν καὶ ἐκεῖνὸν, ὡς βασιλεῦ, (εἶπεν δὲ Ἀπελ- λῆς) ἀλλ’ ὅγε ἵππος ἔοικε σοῦ γρα- φικώτερος εἶναι κατὰ πολὺ.

Nyegræst.

να, τὴν ὅποιαν ¹ ἔγραψεν ὁ περι- φημότατος ξωγράφος ὁ Ἀπελλῆς, -δὲν ἐπήνεσεν αὐτὴν κατὰ τὴν ὀξίαν. Ἄφ’ οὖ ὄμως ἐπῆγαν μέσα καὶ τὸ ἄλογόν του, καὶ ἐχλεμέτρισεν ² αὐ- τὸ πρὸς τὸ ἄλογον τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ ξωγραφισμένον, ὡς πρὸς ἀλη- θινὸν ἄλογον, εἶπεν δὲ Ἀπελλῆς ὡς βασιλεῦ, δὲ ἵππος σου φαίνεται πῶς ἔχει ἀπὸ ³ ἐσένα καλλιτέραν εἰδῆσιν διὰ ⁴ τὴν ξωγραφίαν.

¹ d. e. ἥη.² af ηλεμέτρῳ.³ See om Comparationen.⁴ d. e. κατὰ, quoad.

2. Xenophons Standhaftigkeit ved Esterretningen om hans Sons Død.

Ξενοφῶντι θύοντι ἤκε τις ἐκ Μαν- τινείας ἄγγελος, λέγων, τὸν νιὸν αὐτοῦ τὸν Γρύλλον τεθνᾶντα. Κα- πεῖνος ἀπέθετο μὲν τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων. Ἐπει δὲ ὁ ἄγγε- λος προεέθηκε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νι- κῶν τεθνῆκε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπέ- θετο τὸν στέφανον.

Οταν ἐθυσίαζε ὁ Ξενοφῶν, ἥλ- θεν ἦνας ἄγγελος ἀπὸ τὴν Μαντί- νειαν, καὶ τὸν ἔφερε τὴν εἰδῆσιν ¹, ὅτι ὁ νιός του Γρύλλος ἐσκοτώθη ². Καὶ αὐτὸς ἔβγαλεν ³ ἀπὸ τὸ κεφάλι τὸν στέφανον, τὸν ὅποιον εἶχε κατὰ τὴν συνήθειαν ἐκείνων, ὃποῦ ⁴ θυ- σιάζουν. Ἄφ’ οὖ ὄμως ὁ ἄγγελος ἐπρόσθεσε καὶ τοῦτο, ὅτι νικῶν ἀπε- θανε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἔβαλε τὸν στέφανον.

¹ Budskeb.² σκοτώνω, dræber.³ d. e. ἔβαλεν.⁴ naar, qvum.

3. Themistocleses Frihedsaand i hans Barndom.

Ἐπανῆει ποτὲ ἐκ διδασκαλείου παῖς ἔτι ὡν Θεμιστοκλῆς. Εἶτα παιδὶ ἐγύρισεν ² ἀπὸ τὸ διδασκα- ¹ endnu, adhuc.

² γυρίζω, verto, revertor.

Gammelgræst.

προσιόντος Πεισιστράτου, ὁ παιδαγωγὸς ἔφη τῷ Θεμιστοκλεῖ, μικρὸν ἐκχωρῆσαι τῆς ὄδοῦ, προσάγοντος τοῦ τυράννου. Ὁ δὲ καὶ πάνυ ἐλευθερίως ἀπεκρίνατο· αὐτῇ γὰρ, εἶπεν, αὐτῷ οὐχὶ ἵνανὴ ὄδος; Οὕτως ἄρα εὐγενές τι καὶ μεγαλόφρον ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ ἐξ ἐκείνου.

Nyegræst.

λεῖον. Καὶ ἐπειδὴ ἀπερνοῦσεν¹ ἀπὸ ἑκεῖ ὁ Πεισίστρατος, εἰπεν ὁ παιδαγωγὸς τὸν Θεμιστοκλέα νὰ παγῇ² ὀλίγον πατὰ μερος, ἐπειδὴ ἀπερνᾶ³ ὁ τύραννος. "Ομως αὐτὸς μὲ⁴ πολλὴν ἐλευθερίαν ἀπεκρίθη· τὰς δὲν εἶναι ἵνανὴ ἡ ὄδος δι' αὐτὸν; Καὶ ἀπὸ τὸν λόγον⁴ φαίνεται ἡ εὐγένεια καὶ μεγαλοφροσύνη τοῦ Θεμιστοκλέος.

¹ af v. ἀπερνᾶ (ἀω), gaaer forbi.
² Conj. af πάγω, πηγάινω, gaaer.
³ d. e. metå.
⁴ οὔτως, paa denne Maade (λόγος).

4. Thebaneren Ætmeniasæs ædle Stolthed og Læst.

Ισμηνίς τε Θηβαίς σοφὸν ἄμα καὶ ἐλληνικὸν ἐκ ἀν ἀποικοψαίμην ἔργον. πρεσβεύων ἕτος ὑπὲρ τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, ἀφίκετο μὲν, ἐβέλετο δὲ αὐτὸς, ὑπὲρ ὥν ἦκεν, ἐντυχεῖν τῷ Πέρσῃ. ἔφατο δὲν πρὸς αὐτὸν ὁ χιλίαρχος, ὁ καὶ τὰς ἀγγελίας εἰσκομίζων τῷ βασιλεῖ, καὶ τὰς δεομένιες εἰσάγων, Ἀλλ' ὡς ἔνε Θηβαῖε, νόμος ἐσὶν ἐπιχώριος Πέρσαις, τὸν εἰς ὄφθαλμες ἐλθόντα τε βασιλέως, μὴ πρότερον λόγε μεταλαγχάνειν, ποὶν ἡ προσκυνῆσαι αὐτὸν. εἰ τοινυν αὐτὸς διὰ σαυτὸς συγγενέσθαι θέλεις αὐτῷ, ὡρα σοι, τὰ ἐπ τε

Δὲν θέλω πρύψει τὸ ἔργον τοῦ Ισμηνίου τοῦ Θηβαίου σοφὸν ἐν ταύτῳ καὶ ἐλληνικόν. Ηρέσβις ἐπῆγεν¹ αὐτὸς διὰ τὴν πατρίδα του εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, καὶ ἐφθασεν εἰς τὴν Περσίαν² ὡς τόσον εἶχε καὶ σκοπὸν νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὰ διὰ τὰ ὅποια² ἐπῆγεν ἐκεῖ. "Ο χιλίαρχος λοιπὸν, ὅστις ἔφερε³ τὰς ἀγγελίας εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπήγαινε μέσα ἐκείνους ὅποιν εἶχαν κάτι⁴ τι νὰ παρακαλέσουν, τὸν εἶπε· ἀλλ' ὡς ἔνε Θηβαῖε, νόμος εἶναι συνηθισμένος εἰς τὴν Περσίαν, νὰ μὴν⁵ ἔχῃ τὴν ἄδειαν νὰ ὀμιλήσῃ ἐκεῖνος, ὅστις ἔρχεται ἔμ-

¹ af v. πηγάινω, πάγω, eller af gammelgræst ἐπάγω
² d. e. ἀ.
³ af v. φέρων, d. e. φέρω.

⁴ κατὶ, d. e. τὶ, aliquid.
⁵ d. e. μή.

Gammelgræst.

νόμις δρᾶν· εἰ δὲ μὴ, τὸ αὐτό σοι τέτοι καὶ δι γῆμῶν ἀνυσθήσεται καὶ μὴ προσκυνήσαντι. Ο τοίνυν Ἰσμηνίας, "Ἄγε με, εἶπε. καὶ προσελθὼν καὶ ἐμφανῆς τῷ βασιλεῖ γενόμενος, περιελόμενος τὸν δακτύλιον, ὃν ἔτυχε φορῶν, ἔρδιψεν ἀδήλως παρὰ τὰς πόδας. καὶ ταχέως ἐπικύψας, ὡς δὴ προσκυνῶν, πάλιν ἀνείλετο αὐτόν. καὶ δόξαν μὲν ἀπέξειλε τῷ Πέρσῃ προσκυνήσεως· ἐ μὴν ἐδρασεν ἐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἐλλησιν αἰσχύνην φερόντων. πάντα δὲν, ὅσα ηβελήθη, κατεπράξατο, ἐδὲ ητύχησε τι ἐπ τῷ Πέρσῃ.

Nyegræst.

προσθεν εἰς τὰ ὄμμάτια τοῦ βασιλέως, πρὸ τοῦ νὰ τὸν προσκυνήσῃ· διὰ τοῦτο ἀν θέλης νὰ τὸν ὄμιλήσῃς διὰ τὰς ἐδικάς σου ὑποθέσεις¹, εἶναι χρεία νὰ κάμης αὐτὰ ὅποιοῦ διορίζει ὁ νόμος· ἀν ὅμως δὲν θέλης, θέλομεν ημεῖς νὰ ἐκτελέσωμεν τὰς ὑποθέσεις σου διέσενα², χωρὶς νὰ προσκυνήσῃς. Ός τόσον ὁ Ἰσμηνίας εἶπε· πήγαινε με³ μέσα. Καὶ ἀφ' οὗ προσῆλθε καὶ ἔγινεν ἐμφανῆς εἰς τὸν βασιλέα, ἔβγαλε τὸ δακτυλίδι, τὸ ὅποιον κατὰ τύχην τὸ ἐφοροῦσε⁴, καὶ τὸ ἔρδιψε, κρυφίως ἀπὸ τοὺς ἄλλους, κοντὰ⁵ εἰς τὰ ποδάρια του, καὶ ταχέως ἔκπυψε κάτω, ὡσὰν νὰ ηθελε νὰ προσκυνήσῃ, καὶ πάλιν τὸ ἐπῆρε, καὶ οὕτως ἐνόμισεν ὁ βασιλεὺς, πῶς τὸν ἐπροσκίνησε. Καὶ μὲ τέτοιον τρόπον δὲν ἔκαμε τίποτες ἀπὸ ἐκεῖνα ὅποιοῦ φέρουν αἰσχύνην (ἐντροπὴν) εἰς τὸνς Ἐλληνας, λοιπὸν καὶ ὅλα⁶ ὅσα ηθελε τὰ ἐξετέλεσε, καὶ ἐπέτυχεν αὐτὰ ἀπὸ τὸν Πέρσην.

¹ ὑποθ., Unliegender. ² d. e. σέ. ³ πηγάνω, her v. trans. bringer, forer. ⁴ αφ' v. φορῶ (φορεω) Imperf., 2 Conjug. ⁵ κοντὰ, prope. ⁶ d. e. πάντα.

5. Sønnen, Dødens Broder.

Gammelgræsk.

Ιοργίας ὁ Λεοντῖνος ἐπὶ τέρματι ὧν τῇ βίᾳ, καὶ γεγηρακώς εῦ μάλα, ὑπὸ τινος ἀσθενεῖας καταληφθεὶς κατ’ ὄλιγον εἰς ὑπνον ὑπολισθαίνων ἔκειτο. ἐπεὶ δὲ τις παρῆλθε τῶν ἐπιτηδείων ἐπισκοπέμενος αὐτὸν, καὶ ἥρετο, τί πράττοι, ὁ Γοργίας ἔφη, "Ηδη με ὁ ὑπνος ἀρχεται παρακατατίθεσθαι τῷ ἀδελφῷ.

¹ αἱ ν. ἀπεργῶ (ἀω).

Nyegræsk.

Ο Γοργίας ὁ Λεοντῖνος εὑρισκόμενος εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, καὶ υπέργηρως ὕντας, ἐπεσεν εἰς μίαν ἀργωστίαν, καὶ ὄλιγον τι ἔκειτο εἰς ὑπνον ἐλαφρόν. Άφ’ οὐ ἀπέρασεν¹ ἔνας φίλος του καὶ τὸν ἐρώτησε, τὶ κάμνει², εἶπεν ὁ Γοργίας· ἥδη ὁ ὑπνος ἀρχίζει νὰ μὲ παραδίδῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του.

² κάμνω, quid ageret, quomodo viveret.

6. Alaxagorassæs Standhaftighed ved sine Sønners Død.

Αναξαγόρᾳ τις τῷ Κλαζομενίῳ, σπεδάζοντι πρὸς τὺς ἑταίρους, προσελθὼν ἔφη, τεθνηκέναι αὐτῷ τὸς δύο παιδας, ὅπερ δὴ καὶ εἶχε μόνης ὁ Ἀναξαγόρας. ὁ δὲ μηδὲν διαταραχθεὶς εἶπεν, "Ηιδειν θυητὸς γεγεννηκώς.

¹ παράδοσις, institutio, Undervisning.

Εἰς τὸν Ἀναξαγόραν, ὁ ὅποιος ἐκαταγίνετο εἰς τὴν παράδοσιν¹ τῆς φιλοσοφίας εἰς τοὺς μαθητάς του, ἥλθε τις καὶ τὸν ἔφερε τὴν εἰδῆσιν, ὅτι ἀπέθαναν οἱ δύο ινοί του, τοὺς ὅποιους εἶχε μόνους ὁ Ἀναξαγόρας. "Ομως αὐτὸς, χωρὶς νὰ ταραχθῇ, εἶπεν ἥξενρα² ὅτι ἐγεννήθησαν θυητοί.

² αἱ ν. ἥξενρω, jeg ved, og saa iξενρω.

7. Besynderlig Ufændighed.

Θράσυλλος τις παράδοξον καὶ καινὴν ἐνόσησε μανίαν. ἀπολιπὼν γὰρ τὸ ἄζυ, καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐνταῦθα οἴκων, τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα

Ο Θράσυλλος εἶχε μίαν παράδοξον καὶ καινούριαν μανίαν. "Άφησε¹ δηλαδὴ τὴν πόλιν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν λιμένα τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐκεὶ κατοικῶν ἐνόμιζε,

¹ αἱ ν. ἀφίην.

Gammelgræst.

έναυτες ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ, καὶ αὖ πάλιν ἔξεπεμπε, καὶ τοῖς περισωζομένοις καὶ εἰσιθσιν εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρε. χρόνος δὲ διετέλεσε πολλὸς συνοικῶν τῷ ἀρδώσηματι τάτῳ. ἐν Σικελίᾳ δὲ ἀναχθεὶς ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὸν ἰατρῷ ίάσασθαι· καὶ ἐπαύσατο τῆς νόσου ἔτως. ἐμέμνητο δὲ πολλάκις τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς, καὶ ἐλεγε, μηδέποτε ἡσθῆναι τοσθτον, ὅσον τότε ἥδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηγένεσαις ναυσὶν ἀποσωζομέναις.

Nyegræst.

ὅτι εἶναι ἐδικά τον ὅλα τὰ πλοῖα (τὰ παράβια¹) τὰ ὅποια ἐμβαῖναν καὶ ἔβγαιναν², καὶ τὰ ἔγραφεν ὅλα εἰς τὰ πατάστικά³ τον, καὶ πάλιν τὰ ἀπέστελνε. Ἐχαίρετο ὑπὲρ τὸ μέτρον δὶ αὐτὰ ὅποι ἐγλύτωναν⁴ ἀπὸ θαλασσίους πινδύνους, καὶ ἐμβαῖναν εἰς τὸν λιμένα. Πολλὰ χρόνια εἶχεν αὐτὸς ἐκείνην τὴν ἀρδώστιαν τῆς ψυχῆς τον. "Ομως ὁ ἀδελφός του, γνοίσωντας ἀπὸ τὴν Σικελίαν, τὸν ἐπαράδωσεν εἰς ἔναν ιατρὸν, νὰ τὸν ιατρεύσῃ, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐλευθερώθη ἀπὸ αὐτὴν τὴν μανίαν· ὡς τόσον ἐνίστε ἐνθυμήθη τὴν ἀπερασμένην⁵ τρέλαν⁶ του καὶ ἐλεγε, ὅτι δὲν ἥτον ποτὲ εἴτε υχέστερος, παρὰ⁷ τότε, ὅταν τόσον ἐχαίρετο διὰ τὰ ἐμβαῖνοντα πλοῖα τῶν ἄλλων, τὰ ὅποια ὅλα τὰ ἐνόμιζε ἐδικά τον.

¹ τὸ παράβια, Skib.

Førtægnelse, Handelsbog.

Tilpper fra.

μωρία, Galskab.

² af v. ἔβγάνω f. ἔβγάνω.

af v. γλυτώνω, jeg redber mig, gør mig løs,

forløben, af ἀπέρω, p. p. p.

Comparative.

³ το πατασίζον,

af v. γλυτώνω, jeg redber mig, gør mig løs,

η τρέλα, d. c.

8. Darius Hystaspis's. Uforsærdehed og Heimodighed.

'Ημερώτατον Δαρείε τέτο τὸ ἔργον ἀκέω, τε παιδὸς τε Τξάσπε. Άριβαζος ὁ Τσκανὸς ἐπεβάλενσεν αὐτῷ μετὰ καὶ ἄλλων ἀνδρῶν ἐκ-

'Ημερώτατον εἶναι τοῦτο τὸ ἔργον τοῦ Δαρείου τοῦ ὑιοῦ τοῦ Τστάσπου· ὁ Άριβαζος ὁ Τσκανὸς ἐκαμε ἐπιβουλὴν μὲ ἄλλους μερικοὺς περ-

Gammelgræsk.

ἀφανῶν. ἦν δὲ η̄ ἐπιβελή̄ ἐν κυνηγεσίῳ. ἀπερ προμαθὼν ὁ Λαρεῖος ἐκ ἐπτηξεν, ἀλλὰ προστάξας αὐτοῖς λαβεῖν τὰ ὅπλα καὶ τὰς ἵππους, ἐκέλευσεν αὐτοῖς διατείνασθαι τὰ παλτά. καὶ δριμὺ ἐνιδῶν, Τί ἔν δρᾶτε τέτο, εἶπεν, ἐφ' ὃ καὶ ὡρμήσατε; Οἱ δὲ ιδόντες ἀτρεπτον ἀνδρὸς βλέμμα, ἀνεξάλησαν τὴν ὄρμήν. τὸ δέος δὲ αὐτὰς κατέσχεν ἕτως, ὡς καὶ ἐμβαλεῖν τὰς αἰχμὰς καὶ ἀφαλέσθαι τῶν ἵππων, καὶ προσκυνῆσαι Λαρεῖον, καὶ ἑαυτὰς παραδεῖναι, ὃ, τι καὶ βέλοιτο πράττειν. ὁ δὲ διέσησεν ἄλλους ἄλλῃ· καὶ τὰς μὲν ἐπὶ τὰ τῆς Ἰνδικῆς ὅρια ἀπέπεμψε, τὰς δὲ ἐπὶ τὰ Σκυθικά· καὶ ἐκεῖνοι ἔμειναν αὐτῷ πιστοί, διὰ μνήμης ἔχοντες τὴν εὐεργεσίαν.

Nyegræsk.

σικοὺς ἀρχοντας, διὰ νὰ σκοτώσουν¹ τὸν Λαρεῖον εἰς τὸ κυνῆγον. Ἀφ' οὗ ἐκεῖνος ἔμαθε τὴν συνωμοσίαν των, δὲν ἐφοβήθει, ἀλλὰ τοὺς ἐπρόσταξε νὰ λάβουν τὰ ὅπλα (τὰ ἄρματα) καὶ τοὺς ἵππους (τὰ ἄλογα). "Ἐπειτα τοὺς εἶπε νὰ ἐβγάλουν² τὰ σπαθία, καὶ σοβαρὰ κυτάζωντάς³ τους, διατί δὲν κάμνετε αὐτὸ, εἶπε, διὰ τὸ ὄποιον ἐβγήκετε⁴; καὶ αὐτοὶ βλέπωντας τὸ ἀτάρακτον βλέμμα τοῦ βασιλέως δὲν ἐτόλμησαν νὰ ὄρμησουν εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ τόσον ὁ φόρος τοὺς ἐκνοίεινσε, ὥστε ἀποβάλλωντας τὰ σπαθία ἐπήδησαν κάτω ἀπὸ τὰ ἄλογα καὶ ἐπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Λαρεῖον καὶ ἐπαραδόθηκαν⁵ εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τοὺς κάμη τὸ ὅ, τι θέλει. — Αὐτὸς ὅμως δὲν τοὺς ἔκαμε κάνενα κακὸν, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἀπομάκρυνε⁶, καὶ ἔστειλε μερικοὺς εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἰνδίας καὶ ἄλλους εἰς τὰ μέρη τὰ Σκυθικά· ὅμοιως καὶ ἐκεῖνοι ἔμειναν πιστοὶ εἰς αὐτὸν, πάντοτε ἔχοντες ἐνθύμησιν τῆς εὐεργεσίας.

¹ af v. σκοτώνω, Ηοριſt. Conj., 3 plur.

Metathesis f. ἐκβάλλω, Ηοριſt. Conj. 3 plur., af Ηοριſt. Indic. ἐβγάλα.

² κυτάζω, betrægter.

³ af v. παραδίδω, Ηοριſt. past.

⁴ af v. ἐβγάλω f. ἐβγάλω, ved

ἐβγάλω f. ἐβγάλω, Ηοριſt. Conj. 3 plur., af Ηοριſt. Indic. ἐβγάλα.

⁵ af v. ἐβγαίνω f. ἐβγάνω, Ηοριſt. ἐβγῆσα.

⁶ ἀπομακρύνω, bortfjerner.

Sammelgræft.

Nyegræft.

9. Menecrates's latterlige Hovmod.

Μενεκράτης ὁ ιατρὸς εἰς τοσσούν προῆλθε τύφῳ, ὥσε ἐαυτὸν ὄνομάζειν Δία. ἀπέσειλε δέ ποτε ἐπισολὴν Φιλίππῳ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ τοιαύτῃν· Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεὺς εὗ πρόττειν. ἀντέγραψε δὲ καὶ ὁ Φίλιππος· Φίλιππος Μενεκράτει ίγιαινει. συμβλεύω σοι προσάγειν σεαυτὸν ἐπὶ τοῖς κατὰ Αντίκυραν τόποις. Ηνίττετο δὲ ἡρα διὰ τέτων, ὅτι παραφρονεῖ ὁ ἀνήρ.

Εἰσία ποτὲ μεγαλοπρεπῶς ὁ Φίλιππος, καὶ δὴ καὶ τέτον ἐπὶ θοίνην ἐκάλεσε, καὶ ἴδιᾳ οὐλίνην αὐτῷ ἐκέλευσε παρεσκευάσθαι, καὶ κατακλιθέντι θυμιατήριον παρέθηκε, καὶ ἐθνυμάτιο αὐτῷ. οἱ δὲ λοιποὶ εἰσιῶντο, καὶ ἦν μεγαλοπρεπὲς τὸ δεῖπνον. ὁ τοίνυν Μενεκράτης τὰ μὲν πρῶτα ἐνεκράτερει, καὶ ἔχαιρε τῇ τιμῇ. ἐπεὶ δὲ κατὰ μικρὸν ὁ λιμὸς περιῆλθεν αὐτῷ καὶ ἥλεγχετο, ὅτι ἦν ἄνθρωπος, καὶ ταῦτα εὐήθης, ἐξανασὰς ἀπιών φέρειο, καὶ ἐλεγεν ύβρισθαι, ἐμμελῶς πάνυ

Μενεκράτης ὁ ιατρὸς τόσην ὑπερηφάνειαν εἶχε, ὡςτε ὀνόμαζε τὸν ἐαυτὸν τὸν Δία. Ἀπέστειλε ποτὲ μίαν γραφὴν εἰς τὸν Φίλιππον τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων μὲ τοιαῦτα τὰ λόγια· τῷ Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεὺς εὑχεται νὰ ἀπερνᾶ¹ παλῶς. Ο Φίλιππος ἔγραψεν ἐξ ἐναντίας· ὁ Φίλιππος τῷ Μενεκράτει εὑχεται ὑγιὴν νοῦν. Σὲ συμβον²εύω νὰ πηγαίνης εἰς τοὺς τόπους κατὰ Αντίκυραν.— Μὲ αὐτὸ τὸν ἔδιδε νὰ καταλάβῃ, ὅτι παραφρονεῖ.

Ο Φίλιππος μίαν φορὰν ἐφίλενε πολλοὺς φίλους τον μεγαλοπρεπῶς, καὶ ὄμοιώς καὶ τὸν Μενεκράτην ἐκάλεσεν εἰς αὐτὸ τὸ λαμπρότατον δεῖπνον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν κατασκευάσον μίαν ἔκχωριστὴν³ τράπέζαν καὶ οὐλίνην. Ἄφ' οὐ ἐκάθισεν ἐκεῖ, θυμιάματα ἔβαλεν εἰς τὸ τραπέζι. Οἱ ἄλλοι ὄμως ἐτρωγαν καὶ ἐπιναν λαμπρὰ εἰς τὰ ἄλλα τραπέζια. Ο Μενεκράτης πρῶτα ἔχαιρετο διὰ τὴν τιμήν. Ἄλλ' ὅταν τὸν ἥλθεν ἡ πεῖνα, καὶ μὲ ὅλον τούτο δέν ἔλαβε μήτε φαγὶ μήτε πιοτὸν,³

¹ ἀπερνᾶ, her: lever, tilbringer Bivet. ² ἔκχωριστες, f. ἔκχωρισθε, διακῶρισθε, affsonderet. ³ τὸ φαγή, Spise, τὸ πιοτὸν, Driske.

Kum откуда подобно Казахстану, на той же
стороне, в горах, горы и горы, горы и горы.
Kum откуда подобно Казахстану, на той же
стороне, в горах, горы и горы, горы и горы.

IV. Gaber Bot. Maty. Gang. VI. 5-13.

*Eine o. Autobiographie eines tollwütigen und
trotzigeren als ich jemals war, ist die Geschichte
der Fledermaus, der auf einer Insel lebt und
die Menschen für seine Freunde hält. Sie ist
eine Geschichte von Freundschaft und
Liebe, von Abenteuer und Abenteuer, von
Gefahr und Gefahr, von Freiheit und
Freiheit, von Glück und Glück, von
Leid und Leid, von Tod und Tod.*

110. *Geographical Survey of Bengal.*

Gammelgræsk.

χουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃς, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ πλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου, τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ. καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ ἔθνοι· δοκοῦσι γὰρ, ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ· αὐτῶν εἰςανουσθήσονται. Μὴ οὖν ὄμοιωθῆτε αὐτοῖς· εἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν, ὃν χρείαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
ἀγιασθήτῳ τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω
ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θελημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ^{τῆς} γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν
ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ
ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέ-
ταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγησ-

Νεοεραϊκό.

Θινᾶ σᾶς λέγω, ὅτι χάνουσι τὴν πλερωμήν τους.¹ Άμη² ἐσύ ὅταν προσεύχεσαι, ἔμβα μέσα εἰς τὸ κελίσοι,³
καὶ πλείσε τὴν θύραν σου, καὶ προσεύξου τὸν πατέρα σου, ὅπου εἶναι
εἰς τὸ κρυψόν καὶ ὁ πατέρας σου,
ὅπου βλέπει εἰς τὸ κρυψόν, θελει σου ἀποδώσει εἰς τὸ φανερόν. Καὶ
ὅταν προσεύχεσθε, μὴν περισσολογεῖτε ὡσὰν οἱ ἔθνοι· Λιατὶ ἐκείνοι
λογιάζουσιν, ὅτι εἰς τὴν πολυλογίαν τους θέλουσιν εἰςανουσθῆν. Μὴν
ὄμοιάσετε λοιπὸν ἐκείνους· δι-
ατὶ ὁ πατέρας σας ἵξεν ὅρει, ποῖα χροι-
άζεσθε, προτίθεσαι παρὰ⁴ νὰ τοῦ
ζητήσετε. Τέτοιας⁵ λογῆς λοιπὸν
νὰ προσεύχεσθε ἐσεῖς·

Ω πατέρα μας, ὅπου εἶσαι εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ἂς⁶ ἀγιασθῆ τὸ
ὄνομά σου. Λε ξλθη⁷ ἡ βασιλεία-
σου ἂς γένη τὸ θελημά σου, παθὼς
εἰς τὸν οὐρανὸν, ἔτζι ἡλι εἰς τὴν
γῆν. Τὸ ψωμίας τὸ παθημερι-
νὸν δός μας τὸ σήμερον. Καὶ συγ-
χώρησέ μας τὰ χρέημας, παθὼς καὶ
έμεις συγχωροῦμεν τοὺς χρεωφειλέ-

¹ f. πλευρωμήν τες f. πλ. αὐτῶν.

(Ligesaa nedensfor τὸ φωμίας f. τ. ψωμὶ μας; f. τὸ φωμίον ἡμῶν. ψ., 296d; ligesaa τὰ κρέμματα f. τ. χρ. μας, κρεμμετέσματα f. χρ. μας) ισλὶ, κελλὶ, cella, Kammer.

² παρά, comparative, end, πρότερον ἦ.

³ ισλίος f. ισλί σε, τέτουος talis; λογή Maade, af æuptores f. ζεω πότες.

Gammelgræst.

ημᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ φῦσαι
ημᾶς ἀπό τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ
ἔσιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Nyegræst.

ταξμας. Καὶ μὴν μᾶς φέρης εἰς
πειρασμόν· ἀλλὰ ἐλευθέρωσέ μας
ἀπὸ τὸν πονηρόν· ὅτι ἐδικήσουν
εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις
καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

* ἐδική σε f. οῆ, see Pronomina Possessiva absoluta.

§. 25.

Af Hjælpemidler til at lære det Nyegræske, der ere mig bekendte som hensigtsmæssige og brugbare, og som jeg har benyttet mig af under Udarbejdelsen af disse Hovedtræk af Nyegræskens Særkjender, vor jeg endeligen nævne Følgende, nemlig: 1) Neugriechische Sprachlehre von J. A. E. Schmidt. Leipzig 1808, 8. 2) Kurze vergleichende Grammatik der Neu- und Alt-Griechischen Sprache. Braunschweig 1825, 8. 3) Hülfsbuch zur Erlernung der neugriechischen Sprache, von M. J. A. E. Schmidt, öft. Lehrer der russischen und neu-griechischen Sprache an der Universität zu Leipzig. Leipzig 1824, 8. 4) Neu-griechisch-deutsches Wörterbuch, von M. J. A. E. Schmidt, Leipzig 1825, kl. 4.

Den aarlige offentlige Examen i Metropolitanskolen
d. A. begynder d. 21de d. M., og fortsættes i den Or-
den, som efterstaaende Schema udviser.

Hvilken Examen saavel Skolens Disciples For-
ældre eller Værger som andre Skolens Velyndere og
Venner herved ærbödigst indbydes at beære med de-
res Nærværelse.

S C H E M A
 over Examinationens Gang ved den offentlige Examen
 i September 1826 i Metropolitanskolen.

Torsdagen d. 21 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.
9-11½ Historie og Geograph. 4 Classe.
11½-12 Græsk 3 Cl. A.
I III Classe B. Læsestue.
9-11½ Fransk 3 Cl. B.
11½-2 Dansk 2 Cl. AB.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.
4-6 Naturhistorie 3 Cl. B.
I III Classe B. Læsestue.

Fredagen d. 22 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.
9-11½ Latin 3 Cl. A.
11½-12 Latin 2 Cl. A.
I III Classe B. Læsestue.
9-11 Dansk 4 Cl.
11½-12 Historie og Geograph. 3 Cl. B.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.
4-6 Hebraisk 4 Cl.
I III Classe B. Læsestue.

Löverdagen d. 23 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.
12-2 Naturhistorie 2 Cl. A.
Eftermiddag.
I IV Classes Læsestue.

4-6 Naturhistorie 2 Cl. B.

Mandagen d. 25 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.
9-11½ Hebraisk 3 Cl. A.
11½-12 Latin 2 Cl. B.
I III Classe B. Læsestue.
9-11 Mathematik 2 Cl. A.
11½-12 Arithmetik 2 Cl. B.

Ef termiddag.

I IV Classes Læsestue.
4-6 Tydisk 4 Cl.
I III Classe B. Læsestue.
4-6 Historie og Geograph... 2 Cl. A.

Tirsdagen d. 26 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.
9-11½ Latin 4 Cl.
11½-12 Latin 3 Cl. B.
I III Classe B. Læsestue.
9-11 Historie og Geograph. 3 Cl. A.
11-12½ Fransk 4 Cl.
12½-2 Religion og Bibelhist. 1 Cl.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.
4-6 Latin 1 Cl.
I III Classe B. Læsestue.

Onsdagen d. 27 Sept.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.
4-6 Naturhistorie 1 Cl.

Torsdagen d. 28 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.

- 9-11½ Græsk 4 Cl.
 11½-12½ Græsk 2 Cl. B.
 I III Classe B. Læsestue.
 9-10 Dansk 3 Cl. A.
 10-12 Arithmetik 1 Cl.
 12-2 Tydsk 2 Cl. AB.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.

- 4-6 Religion og Bibelhist... 4 Cl.
 I III Classe B. Læsestue.
 4-6 Dansk 1 Cl.

Fredagen d. 29 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.

- 9-12 Græsk 3 Cl. B.
 12-2 Religion og Bibelhist... 2 Cl. A.
 I III Classe B. Læsestue.
 9-10½ Fransk 3 Cl. A.
 10½-12 Tydsk 3 Cl. A.
 12-2 Historie og Geograph, 1 Cl.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.

- 4-6 Græsk..... 2 Cl. A.
 I III Classe B. Læsestue.
 4-6 Mathematik..... 3 Cl. B.

Löverdagen d. 30 Sept.

Formiddag.

I IV Classes Læsestue.

- 9-11½ Religion og Bibelhist, 3 Cl. A.
 11½-12½ Dansk 3 Cl. B.

I III Classe B. Læsestue.

- 9-11½ Tydsk 3 Cl. B.
 11½-1 Mathematik,..... 3 Cl. A.

Eftermiddag.

I IV Classes Læsestue.

- 4-6 Historie og Geograph., 2 Cl. B.
 I III Classe B. Læsestue.
 4-6 Religion og Bibelhist., 3 Cl. B.

Stilene udarbeides
saaledes:

Löverdagen d. 23 Sept.

Formiddag.

- 9-12 Latin Stiil IV Cl.
 — — — III Cl. A.
 — — — III Cl. B.
 — — — II Cl. A.
 12-2 Tydsk Stiil..... IV Cl.

Onsdagen d. 27 Sept.

Formiddag.

- 9-12 Dansk Stiil IV Cl.
 — — — III Cl. A.
 — — — III Cl. B.
 — — — II Cl. AB.
 — — — I Cl.
 12-2 Fransk Stiil..... IV Cl.

De Candidater, som i Aar dimitteres til Academiet, ere:

1. *Carl Ludvig Müller*, en Søn af Hr. Doctor og Professor Theologieæ Peter Erasmus Müller, Ridder af Dannebrogen.
2. *Ludvig Daniel Hass*, en Søn af Hr. Toldbetjent Peter Daniel Hass her af Staden.
3. *Ludvig Peter Christian Christensen*, en Søn af afdøde Borger og Brændeviinsbrænder Christian Christensen paa Christianshavn.
4. *Johan Christian Frederik Victor Melbye*, en Søn af Hr. Krigsraad og Toldbetjent Ulrich Christian Melbye her af Staden.
5. *Andreas Frederik Bremer*, en Søn af afdøde Colle^cteur Frederik Bremer her af Staden.
6. *Gustav Adolph Müller*, en Søn af Hr. Justitsraad og Divisionschirurg Hans Christian Müller.
7. *Emil Wolle*, en Søn af Hr. Battaillonschirurg Peter Wolle.
8. *Frederik Ludvig Frantz d'Auchamp*, en Søn af Hr. Generalkrigskommissair François Louis d'Auchamp, Directeur ved det Kongl. mil. Varedepot, Ridder af Dannebrogen og den hellige Ludvigs Orden og D. M.
9. *Lauritz Madsen Möller*, en Søn af Borger og Brygger Hr. Jens Möller her af Staden.
10. *Carl Frederik Stub*, en Søn af Hr. Stadsvrager Johan Frederik Stub.
11. *Frederik Christian Otto Görtz*, en Søn af afdøde Capitain Ole Johan Peter Görtz ved 3die jydske Infanterie Regiment.